

CLARION HOTEL STAVANGER 12.03-13.03

MELLOMÅRSKONFERANSEN 2016

ROGALAND ARBEIDERPARTI

Mellomårskonferansen Rogaland Ap Lørdag 12.03.16

09.00 – 10.00	Registrering av deltakere
10.00 – 10.15	kulturelt innslag
10.15 – 10.30	Åpning og konstituering • Valg av dirigenter • Valg av sekretærer • Valg av redaksjonskomiteen • Valg av reisefordelingskomiteen
10.30 – 10.45	Åpningstale ved fylkespartileder Arne-Christian Mohn
10.45 – 11.30	Den politiske situasjonen ved Anette Trettebergstuen
11.30 – 11.45	Pause
11.45 – 13.15.	Debatt
13.15 – 14.00	Lunsj
14.00 – 14.30	Programarbeidet ved Anette Trettebergstuen
14.30 - 18.30	Gruppearbeid med fokus på programarbeidet og organisasjonsarbeid
18.30 – 18.45	Oppsummering av dagen ved leder Arne-Christian Mohn

Repskap Rogaland Ap 13.03.16

10.30 – 11.30	Sak 1 Valg - valg av nominasjonskomiteen - valg av medlemmer til studieutvalg - valg av medlemmer til eldreutvalg - valg av medlemmer til internasjonalt utvalg
11.30 - 13.00	Sak 2 Redaksjonskomiteens innstilling

13.00 – 13.20	Sak 3 Vestlandsregion ved fylkesvaraordfører Marianne Cesak.
13.20 – 14.00	Debatt
14.00	Avslutning ved leder og lunsj

Valg av dirigentbord og redaksjonskomite.

Styret i Rogaland Arbeiderparti innstiller på følgende personer

Ordstyrere:

Hege Liadal Haukedal og Henrik Heimly Steines

Referenter:

Daniel Bøhn Rayner og Siv-Len Strandskog

Tellekorps:

Marion Wikberg og Esben Hoås Rygg

Redaksjonskomite:

Legges frem på lørdagen.

Sak 1. Valg

Styret i Rogaland Arbeiderparti innstiller på følgende personer til nominasjonskomiteen som skal innstille på stortingskandidater ovenfor nominasjonsmøte høsten 2016

Ragnhild Bjerkvik, Haugesund (leder)

Jone Laursen, Stavanger (nestleder)

Øystein Langholm Hansen, LO

Tone Elin Berge, Hå

Heidi Synnøve Nymann, Karmøy

Stanley Wirak, Sandnes

Alan G. Thompson, Sauda

Inghild Vanglo, Eigersund

Henrik Heimly Steinnes, AUF

Vara:

Siv-Len Strandskog (Kvinnenettverket)

Dag Mossige, Stavanger

Rogaland Arbeiderparti

MELLOMÅRSKONFERANSEN 2016

INNKOMNE FORSLAG

Innholdsfortegnelse

1. AUF i Rogaland – Fjern fraværsgrensen!	4
2. Sokndal Arbeiderparti – 3 forslag	5
3. Utsira Arbeiderparti – Behov for ny sjøkabel til Utsira	5
4. Stavanger Arbeiderparti – Asylpolitikk som står på tre pilarer	6
5. Stavanger Arbeiderparti – Opprettelse av et 3.juridiske kjønn.....	8
6. Stavanger Arbeiderparti – Teknologi endrer samfunnet og utfordrer arbeidet til alle	8
7. Stavanger Arbeiderparti – Innføring av ”Skiensmodellen” i Stavanger	9
8. Stavanger Arbeiderparti – Plugging av brønner – nye arbeidsplasser.....	10
9. Stavanger Arbeiderparti - Menn i helse	12
10. Stavanger Arbeiderparti – Oljå trenger en håndstrekning	13
11. Eigersund Arbeiderparti – ATP Dalane	14
12. Eigersund Arbeiderparti – Bosetning av flyktninger	14
13. Eigersund Arbeiderparti – Fornybarsamfunnet.....	14
14. Eigersund Arbeiderparti – Klimavennlig anskaffelsesstrategi	15
15. Eigersund Arbeiderparti – Folkehelse	15
16. Eigersund Arbeiderparti – Barnefattigdom	15
17. Eigersund Arbeiderparti – Behandling av rus- og psykiske lidelser	16
18. Eigersund Arbeiderparti – Integrering	16
19. Eigersund Arbeiderparti – Endre lov om lønnsplikt under permittering	17
20. Eigersund Arbeiderparti – reversering av endringene i AML	17
21. Eigersund Arbeiderparti – Utstøting og tilrettelegging.....	17
22. Eigersund Arbeiderparti – Plikt til å ansette personer med nedsatt funksjonsevne	17
23. Rogaland Arbeiderpartis eldreutvalg – Trygdeoppgjøret	18
24. Strand Arbeiderparti – Private skoler en trussel mot velferdsstaten	18
25. Sauda Arbeiderparti – Nei til TTIP/TISA	19
26. Sauda Arbeiderparti – Klima.....	20
27. Sauda Arbeiderparti – Utdanning/Fagarbeidere	20
28. Sauda Arbeiderparti – Arbeidslivskriminalitet	20
29. Sauda Arbeiderparti – NAV og bemanningsbyrå	21
30. Sauda Arbeiderparti – Nei til generell bevæpning av Politiet	21
31. Sauda Arbeiderparti – Staten må bidra til et stabilt nasjonalt eierskap.....	21
32. Sauda Arbeiderparti – Opprustning av vasskraftanlegg i Norge	21

33. Sauda Arbeiderparti – Arbeidsmiljøloven	21
34. Sauda Arbeiderparti – Nei til søndagsåpne butikker	22
35. Sauda Arbeiderparti – Tannhelse.....	22
36. Sauda Arbeiderparti – Asylmottak.....	22
37. Sauda Arbeiderparti – Inntektssystemet til kommunene	22
38. Sauda Arbeiderparti – Trafikksikkerheten på Saudaveien	23
39. AUF i Rogaland – En rettferdig og forutsigbar politikk for asyl og bosetting	23
40. AUF i Rogaland – Enslige mindreårige asylsøkere	24
41. AUF i Rogaland – Utbytte på mottak	25
42. AUF i Rogaland – Skattenivået i Norge.....	26
43. AUF i Rogaland – Privatisering.....	27
44. AUF i Rogaland – Barnehager	28
45. AUF i Rogaland – Barnevernet.....	28
46. AUF i Rogaland – Skoler.....	29
47. AUF i Rogaland – Asyl.....	30
48. AUF i Rogaland – Eldreomsorg.....	30
49. AUF i Rogaland – Nei til feilslåtte innstramninger.....	31
50. AUF i Rogaland – Rettsikkerhet	31
51. AUF i Rogaland – Permanent oppholdstillatelse	32
52. AUF i Rogaland – Familiegjennforening	32
53. AUF i Rogaland – Grensekontroll	33
54. AUF i Rogaland – Internflukt.....	34
55. AUF i Rogaland – Bevis- og risikokrav	34
56. AUF i Rogaland – Barn på flukt	34
57. AUF i Rogaland – Uttalelse om norsk eksport av strategiske varer	35
58. AUF i Rogaland – Oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja.....	36
59. Rogaland Arbeiderpartis Utvalg for klima, energi og miljø – Dagens Globale utvikling er ikke bærekraftig.....	37
60. Rogaland Arbeiderpartis Utvalg for klima, energi og miljø – Våre olje og gassressurser, CO2 fangst og lagring og klimapolitikken.....	40
61. Gjesdal Arbeiderparti – To barnehageopptak i året	41
62. Gjesdal Arbeiderparti – Gratis barnehage, SFO og skolemat	41
63. Gjesdal Arbeiderparti – Ålgårdbanen inn i NTP 2018-2029.....	42
64. Gjesdal Arbeiderparti – Asyl- og flyktningpolitikk	43

65. Klepp Arbeiderparti – Energi- og miljø	43
66. Suldal Arbeiderparti – Innvandringspolitikk.....	47
67. Tysvær Arbeiderparti – Konkurransetsetting og privatisering av offentlige tjenester	47
68. Øystein Langholm Hansen – Frivilligheten trenger forutsigbarhet, spillpolitikken fortjener klokskap.....	48
69. Haugesund Arbeiderparti – Kommuneøkonomien må styrkes	49
70. Haugesund Arbeiderparti – Mer human asyl- og flyktningpolitikk	50
71. Haugesund Arbeiderparti – Helhetlig tilbud med økt deltakelse fra frivillige lag og organisasjoner	51
72. Haugesund Arbeiderparti - Pedagogisk-psykologisk tjeneste	51
73. Haugesund Arbeiderparti – Høy arbeidsledighet, særlig i Rogaland, krever ekstraordinære tiltak	52
74. Haugesund Arbeiderparti – Samferdsel – Øst-vest hovedvegforbindelse	52
75. Haugesund Arbeiderparti – Menneskerettigheter i Etiopia	53
76. Haugesund Arbeiderparti – TTPI/TISA	53
77. Haugesund Arbeiderparti - Kultur.....	55
78. Haugesund Arbeiderparti – Likestilling	55
79. LO Rogaland – Folk på flukt	55
80. LO Rogaland – Rogaland i krise – vi krever handling nå!	56
81. LO Rogaland – Vekk med bemanningsbyråene	57
82. LO Rogaland – Stopp TISA og TTIP	57
83. LO Rogaland – Nasjonalt senter for tunnelsikkerhet til Rogaland.....	58

1. AUF i Rogaland – Fjern fraværsgrensen!

I dag er det ingen form for fraværsgrense i den videregående skolen, men ved skoleåret 2016/2017 innføres en fraværsgrense på 10%. Dette innebærer at når en elev har over 10% fravær i et fag vil dette faget ikke bli godkjent. Hensikten til regjeringen er å forhindre skulk.

Fraværsgrensen er skapt for å forhindre skulkere fra å kunne skulke. Problemet er at skulkerne kan være borte fra skolen 9% av undervisningen og styre dette selv, men en elev som mentalt sliter med å komme seg på skolen pga. psykiske lidelser har det ikke alltid så lett med å komme seg til psykolog eller noen andre som kan sørge for at eleven får godkjent fravær. Det dette fører til er at mange elever som kunne klart å bestå et fag og vært der 75% av tiden nå ikke får godkjent undervisningen.

Fraværsgrensen sørger for at de svakeste elevene i den videregående skolen får en

15 større sannsynlighet for dropout. Motargumentet brukt mot dette er at disse kan få
16 strøket fraværet sitt ved å til psykolog og få lagt frem en legeattest. Problemet er at
17 folk som allerede sliter psykisk ikke har så lett for å komme seg til psykologen og få
18 denne legeattesten. Derfor ødelegger fraværsgrensen for denne gruppen.
19 Fraværsgrensen er en grense som vil gjøre de svakeste elevene svakere og virker
20 mot sin mening. Den vil skape mer dropout i den videregående skolen blant svake
21 elever.

22 **Rogaland Arbeiderparti ønsker:**

- 24 • At den nasjonale fraværsgrensen på 10% som innføres i skoleåret 2016/2017
25 fjernes

28 **2. Sokndal Arbeiderparti – 3 forslag**

29
30 **Sokndal Arbeiderparti** vedtok enstemmig følgende forslag:

31 **1. Endring i bostøtte ble veldig usosial etter 01.02.2015:**

32 Da regnes samlet inntekt +60% av formuen som samlet inntekt(inkludert
33 bolig). Dersom du kan få en omsorgsplass og ikke en institusjonsplass må du
34 betale hele beløpet selv og får ikke bostøtte dersom inntekt + 60% av formuen
35 overstiger Kr. 200.000 pr. år. Unge uføre kan heller ikke skaffe seg egen bolig
36 uten støtte fra foreldre. Da må de leie, men uten bostøtte har de ikke råd til
37 dette heller uten økonomisk støtte fra foreldre. Dette virker urimelig.

38 39 **2. Tilrettelagte arbeidsplasser i NAV:**

40 Varig tilrettelagte arbeidsplasser i NAV må videreføres og utvikles. Dersom
41 kommunene skal overta disse oppgavene MÅ statlige midler øremerkes til
42 disse tiltakene. Å kunne stå opp om morgenen og yte en arbeidsrest er
43 motiverende, forhindrer passivitet og gir også sosialt samvær utenfor familien.

44 45 **3. Offentlig tannhelsetjeneste for studenter inntil 25 år:**

46 Mange studenter har ikke økonomi til å ta regelmessig tannhelsebehandling.
47 Dette kan få alvorlige følger senere i livet deres. Forebyggende tannhelse er
48 viktig også for denne aldersgruppen, og de må derfor få et offentlig tilbud.

49
50
51 **Vedtak: Forslagene oversendes Rogaland Arbeiderparti og**
52 **Arbeiderpartiet sentralt**

53 **3. Utsira Arbeiderparti – Behov for ny sjøkabel til Utsira**

Utsira Arbeiderparti ber Rogaland Arbeiderparti om å støtte en kommende finansieringssøknad til Rogaland Fylkeskommune fra Utsira kommune ang. del-finansiering av en ny sjøkabel.

Behov for ny sjøkabel til Utsira

Utsira Laks er i ferd med å etablere et settefiskanlegg på Utsira. Utsira Laks fikk 16.09.15 innvilget konsesjon til produksjon av 1,5 mill. settefisk av laks, eller en samlet produksjon tilsvarende 1.300 tonn per år. med en maksimal individvekt på inntil 1000 gram laks på lokalitet Nordvikvågen i Utsira kommune frem til og med 1.oktober 2029.

I dag er Utsira en næringsfattig kommune som trues av fraflytting. Det er ikke aktiviteter innen fiskeoppdrett eller akvakultur i kommunen. Initiativet til Utsira Laks AS har i første byggetrinn behov for i størrelsesorden 10 faste ansatte, noe som vil ha stor betydning for Utsirasamfunnet i form av de arbeidsplasser de gir, men også av utallige andre positive ringvirkninger dette gir øysamfunnet.

Utfordringen ligger i at nåværende sjøkabel ikke vil dekke det kommende kraftbehovet Utsira Laks har for sin produksjon. En utredning av tiltak og kostnad er nå levert av Haugaland Kraft, men Haugaland Kraft dekker ikke hele regningen. Utsira kommune har ikke økonomi til å dekke det resterende beløpet det koster å legge sjøkabelen. Ser vi til andre kommuner med samme utfordring har disse øykommunene fått statlige og fylkeskommunale økonomiske bidrag: Træna – en liten øykommune på Helgelandskysten i samme situasjon som Utsira (450 innbyggere, lever av fiske og fiskeforedling) – fikk for noen år siden på plass en sjøkabel til 50 mill., der staten betalte 30.

<http://www.nrk.no/nordland/sjokabel-pa-plass-til-traena-1.7245551>

Tilsvarende for Værøy og Røst. Kabelen koster 140-150 mill., staten bevilger 33, fylkeskommunen 15, og «resten må Lofotkraft betale sjøl».

<http://www.nrk.no/nordland/tomt-for-strom-pa-vaeroy-og-rost-1.6650338>

<http://www.nrk.no/nordland/vaeroy-og-rost-far-ny-stromkabel-1.7113739>

Vi håper at Arbeiderpartiet i Rogaland og andre partier vil støtte en eventuell søknad som måtte komme fra Utsira kommune til Rogaland Fylkeskommune.

4. Stavanger Arbeiderparti – Asylpolitikk som står på tre pilarer

Stavanger Arbeiderparti vil ha en asylpolitikk som står på tre pilarer:

- 1) Vi skal føre en streng og rettferdig innvandringspolitikk, der asylordningen reserveres for de som har et reelt beskyttelsesbehov.
- 2) Asylsøkere som gis flyktningstatus skal bli skikkelig integrert fra dag én i vårt samfunn.
- 3) Flyktningestrømmene er forårsaket av forhold som ingen land kan løse alene. Internasjonalt samarbeid er derfor helt nødvendig og Norge skal ta en aktiv rolle for å løse krisene.

Alle disse tre hensyn må balanseres for å skape en best mulig flyktningpolitikk. Stavanger Arbeiderparti støtter de brede nasjonale politisk avtalene om flyktningkrisen. Vi står ovenfor en av etterkrigshistoriens største utfordringer. Da

102 trengs det godt forankrede løsninger for å unngå at uansvarlige partier spiller politisk
103 mynt på krisen samt sikre at de menneskene som faktisk trenger beskyttelse er også
104 dem som får opphold i Norge.

105
106 God integrering forutsetter at flyktninger som skal bo her blir fulgt opp fra første dag.
107 Arbeiderpartiet vil føre en raus og inkluderende integreringspolitikk der offentlige og
108 frivillige organisasjoner samarbeider tett. Vi legger til grunn at dette ikke er mulig uten
109 at kommunene også gis økonomisk handlingsrom til å følge opp flyktningene enten
110 det gjelder flere tolker, nye boliger eller støtte til frivillige organisasjoner slik at de er i
111 stand til å bidra med sine ressurser. Når vi i dag vet at mange må vente
112 uforholdsmessig lenge i asylmottak er det også viktig at integreringen starter der.
113 Tilgang til god språkundervisning må derfor starte i mottaket fra dag én, på lik linje
114 med oppfølging av barnehageplasser, skole og gode helsetjenester.

115
116 I etterkant har det vært en skuffelse å konstatere at Fremskrittspartiet har valgt å se
117 bort fra den brede enigheten forliket bygget på, til fordel for et sololøp med stadig
118 mer ytterliggående forslag. Innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug fikk
119 en tydelig arbeidsinnstruks om å konkretisere forliket, men i ettertid har Frp lagt seg
120 på en sterkt hoverende retorisk linje, og videre fremmet forslag som går langt utover
121 mandatet. Et eksempel er forslaget om at flyktninger må vente lenge før de kan få
122 gjenforenes med ektefeller og barn på flukt. Stavanger Arbeiderparti mener dette er
123 et meget dårlig integreringstiltak – familier blir mye lettere en del av et samfunn enn
124 enslige menn – samtidig som det trolig har minimal effekt på asylstrømningen. Etter
125 vår mening burde vi heller se på muligheten til å forsere familiegjenforening der det
126 er sannsynlig at flyktningen vil kvalifisere for dette. Et barn blir lettere integrert i
127 Norge dersom han eller hun får komme til far eller mor raskt fremfor å måtte vente i
128 en flyktningeleir i Libanon flere år ekstra.

129
130 Stavanger Arbeiderparti støtter en ansvarlig linje der vårt parti tar stilling til konkrete
131 problemstillinger, også der disse er vanskelige og krevende, fremfor å stille seg på
132 siden av alle løsninger slik Sosialistisk Venstreparti og MDG har valgt.

133
134 Det betyr derimot ikke at vi ikke er skeptiske til en rekke av de høringsforslagene
135 som regjeringen har levert. Stavanger Arbeiderparti ønsker derfor å gi følgende
136 innspill til de forslagene som nå skal behandles i Stortinget:

- 137
- 138 • Vi er i mot forslaget om å fjerne asylsøkeres adgang til fri rettshjelp. Vi mener det
139 bør fremdeles gjelde at enslige mindreårige asylsøkere får fri rettsråd, med visse
140 unntak allerede beskrevet i Utlendingsloven.
 - 141
 - 142 • Vi er mot forslaget om å avslå familiegjenforening fordi man har sterkere
143 tilknytning til et annet land. Dette fordi det allerede er meget strenge krav til
144 gjenforening, som botid og underholdsplikt. Tilknytning til det enkelte land vil
145 dermed i stor grad hvile på subjektive oppfatninger, hvilket må være opp til den
146 enkelte dersom de kvalifiserer etter øvrige krav.
 - 147
 - 148 • Vi uttrykker sterk skepsis til forslaget om at mindreårige asylsøkere skal gis
149 midlertidig beskyttelse til de er 18. Dette punktet vet vi det er delte meninger om
150 da det er et klart innstramningstiltak som kan få sterke negative konsekvenser

for integreringen. Barn i 15-16-alderen som har fått midlertidig opphold vil måtte leve med uvisshet om fremtiden, da deres status vil bli vurdert på ny når man fyller 18. Samtidig skal det poengteres at dette gjelder mindreårige som har fått opphold etter en «barnesensitiv vurdering» heller enn klare flyktningekriterier. Vi legger til grunn at det er et problem i dag at familier i for eksempel Afghanistan sender ut barn på den farlige reisen til Europa med håp om at de senere skal sende penger hjem til familiens underhold. Selv om vi avviser premisset om at disse barna fungerer som «ankerbarn» for fremtidige familiegjengenforeninger – innrapportert statistikk motsier dette – er det et problem at barn sendes til Europa først og fremst for å sende penger hjem. Vi er enige om at dagens situasjon, der det rapporteres fra mottak at barna lider som følge av at de sender alle pengene de mottar til hjemlandet, er uholdbar, men er uenige om midlertidig opphold frem til fylte 18 år er beste botemiddel mot dette.

5. Stavanger Arbeiderparti – Opprettelse av et 3.juridiske kjønn

Vedtak:

Stavanger Arbeiderparti ønsker et helhetlig lovverk som regulerer offisiell juridisk kjønnsstatus. Det må innføres systemer for personnummer uten identitetsmarkør og mulighet for en tredje kategori av kjønn uten nærmere spesifisering.

Begrunnelse:

Det er en mange mennesker som bryter normene rundt kjønn og seksualitet, og mange av disse identifiserer seg verken som mann eller kvinne. Disse føler seg gjerne stigmatisert i møte med et heteronormativt samfunn. De aller fleste offentlige dokumenter og identifikasjonspapirer krever kjønnsidentifikasjon, men gir bare valgene mann/kvinne.

Mange andre land har innført ett tredje kjønn i sitt offentlige system, Tyskland, Australia og New Zealand blant andre. Norge burde være blant disse landene. Norge er at av verdens mest inkluderende land med gode lover og regler som sørger for likestilling, men dessverre for dårlig når det gjelder normbrytere. Både innen diskrimineringsvernet og offentlige systemer.

Arbeiderpartiet ønsker et helhetlig lovverk som regulerer offisiell juridisk kjønnsstatus og som åpner for at mennesker selv får lov til å definere sitt juridiske kjønn. Dette innebærer blant annet endringer innen systemet for personnummer og identifikasjonspapirer som gir rom for reelt kjønns mangfold.

6. Stavanger Arbeiderparti – Teknologi endrer samfunnet og utfordrer arbeidet til alle

Vedtak:

Stavanger Arbeiderparti vil sette de samfunnsmessige konsekvensene av dagens teknologiutvikling under debatt og ønsker en nærmere analyse av forholdene mellom teknologi, utdanning, fordeling og sysselsetting. Målet er å identifisere politiske tiltak som kan bygge opp under positive muligheter teknologiutviklingen byr på, men også å motvirke sannsynlige og mulige negative konsekvenser av rasjonaliseringer vi i dag ser konturene av. Det er viktig at denne samfunnsutviklingen analyseres fra et sosialdemokratisk perspektiv, gjerne i form av regionale og sentrale utvalg i partiet vårt. Arbeiderpartiet må delta og ligge i front i drøftingen av dette temaet og møte utfordringene offensivt og forberedt.

BEGRUNNELSE:

Kampen om retten til arbeid er i dag under press fra en dypere strøm av teknologisk utvikling som robotikk, automatisering, kunstig intelligens og den "friksjonsløse", digitale nettverksøkonomien. I de 200 årene siden den industrielle revolusjonen startet, har teknologi lettet fysisk arbeid og høynet produktivitet. Samtidig har teknologien frigitt arbeidskapasitet til nye oppgaver og skapt nye arbeidsplasser i nye yrker og sektorer.

Vi ser imidlertid flere tegn til at arbeid for alle er under press fra teknologi som har potensiale til å overflødiggjøre arbeidsplasser i et omfang vi historisk ikke har sett før. Den grunnleggende antagelsen om at vi gjennom innovasjon automatisk skaper flere arbeidsplasser enn vi ødelegger er under press.

Spørsmålet om forholdet mellom teknologi, samfunn og arbeid har i vinter dukket opp på den politiske radaren i Norge, og NHOs representanter uttrykker nå bekymring for omfanget av rasjonaliseringspotensialet - ikke bare av manuelt arbeid, men også av kunnskapsarbeid. Regiondirektør i NHO Oslo viste nylig til SSB som sier en tredjedel av jobbene kan automatiseres i løpet av de neste 15 årene. World Economic Forums rapport "The future of jobs" (januar 2016) kaller endringen "Den fjerde industrielle revolusjon" og tar for seg problemstillinger om hva som er relevant kompetanse i et sterkt foranderlig jobbmarked. Studier utført av Thomas Piketty (2013) viser en økende grad av skeivhet i lønnsutvikling i land over hele verden, og MIT-forskeren Andrew Macafee hevder en økende del av forklaringen kan tilskrives teknologiutviklingen som vi i dag ser utfordrer alt fra mediehus til transportsektoren. Dagens mest verdifulle selskap forvalter enorme formuer, men skaper eksempelvis bare en brøkdel av de arbeidsplassene tidligere tiders industribedrifter gjorde.

Disse utviklingstrekkene vil kunne påvirke verdien av utdanning og arbeid og rådende maktforhold på en måte som gjør at vi må tenke gjennom alt fra utdannings-, skatte-, velferds-, verdiskapings og fordelingspolitikk på nytt. Arbeiderpartiet må stå i første rekke i denne debatten.

7. Stavanger Arbeiderparti – Innføring av "Skienmodellen" i Stavanger

Vedtak:

Bystyregruppen fremmer forslag om innføring av Skienmodellen i Stavanger

Kommune, som et ledd i bekjempelse av useriøse aktører, sosial dumping og «svart arbeid».

Begrunnelse:

I september 2014 fattet Skien Kommune et politisk vedtak som tok sikte på å bekjempe sosial dumping. Kommunen anerkjente at sosial dumping, useriøse aktører og unndragelse av skatt var et stort problem for lokalt næringsliv, kommunen og den ikke minst den enkelte arbeidstaker. De samlede tiltakene ble etter hvert kjent som Skiensmodellen og har blitt innført i en rekke kommuner i Norge, blant annet Karmøy. Stavanger Kommune har også sammen med NAV og Politiet hatt et fokus på å bekjempe denne typen arbeidslivskriminalitet. Hvor stort omfanget er, er vanskelig å anslå, men NHO har pekt på at det kan være så mye som 120 milliarder som staten taper hvert år på svart arbeid alene. Å bekjempe useriøse aktører er derfor en viktig oppgave for kommunen. Når økonomien både i Norge og Stavanger i tillegg er i en seriøs motbakke, er det ekstra viktig at seriøse aktører ikke opplever at markedet blir ytterligere forverret av denne typen aktører.

Skiensmodellens konkrete tiltak er:

- Arbeidet skal utføres av ansatte hos hovedentreprenøren og underentreprenøren.
- Enkeltpersonforetak eller innleie krever spesiell tillatelse.
- Kun ett eller to ledd i entreprenørkjeden.
- Alle entreprenører og underentreprenører skal ha lærlinger.
- Norsk skal være hovedspråket, både skriftlig og muntlig.

De som ikke oppfyller kommunens krav vil få dagmulkter, miste kontrakten eller få karantene i to år.

8. Stavanger Arbeiderparti – Plugging av brønner – nye arbeidsplasser

Vedtak:

Stavanger Arbeiderparti vil skape nye arbeidsplasser der dagens kompetanse og teknologi innen petroleumssektoren blir benyttet til forskning og gjennomføring av brønnplugging. Arbeiderpartiet ønsker å opprette et statlig selskap som utfører oppgaven og på den måten skaper en vinn-vinn situasjon ved at selskapene blir kvitt forpliktelser på en rimeligere og bedre måte enn ved egen drift, samtidig som ledig kompetanse brukes til å utvikle nye oppgaver til bruk i Norge og andre land.

Bakgrunn:

På norsk sokkel er det en rekke brønner som produserer olje eller gass og som på ett eller annet tidspunkt skal plugges. Det totale antallet vi har hørt er 3000 brønner. En mindre del av disse er pr i dag ferdige med sin levetid og klare for plugging, men antallet

er sannsynligvis så stort at det vil kunne sysselsette flere rigger med mannskap i år fremover.

Oljeselskapene har en forpliktelse til å gjennomføre arbeidet og ta kostnadene til dette. Dette er det tatt høyde for i selskapenes regnskaper. SINTEF har anslått at den totale kostnaden med dette, med utgangspunkt i dagens teknologi, vil være rundt 900 milliarder kroner. Det kan legges til at dette er estimat for norsk sokkel. På britisk side er tallet enda høyere og tar man hele verden inn i markedsvurdering snakker vi veldig høye tall.

Slik markedet fungerer er det naturlig at selskapene vil ønske å utsette denne kostnaden lengst mulig. Dette er ikke deres kjernekompetanse, finne og utvinne hydrokarboner. Dessuten er dette kun kostnader der motstykket – inntekter – allerede er innvunnet ved tidligere produksjon.

Det er også en utbredt oppfatning at det som finnes av teknologi og løsninger i dag er for dyrt og for dårlig; man vil gjerne vente og se om det ikke kommer noe lurere.

I mellomtiden strever de store serviceselskapene med å justisere investeringer i slik teknologi, kompetanse og kapasitet; fordi jobbene stadig vekk skyves ut i tid. Det er etter det vi forstår tre faser i permanent tilbakeplugging:

- Først trekker man ut produksjonsstrengen og fyller reservoarseksjonen med pluggemateriale (sement primært).
- Deretter setter man en ny sementplugg midt i brønnen. Da har man to barrierer og brønnen er sikret, såfremt man har fått plassert sement helt ut til formasjonen.
- Til slutt trekker man ut de store conductorene - den øverste delen av brønnens forskaling. Nå er brønnen fjernet og man kan gå i gang med å fjerne plattform, rørledninger etc.

Man trenger å ha borekapasitet (trekke og rotere) for å få ut avleiringer, kunne trekke ut og håndtere gamle stålforingsrør, kutte de samme rørene etc. Men mange av de gamle plattformene har ikke slikt utstyr som virker lenger. Kanskje har de heller ikke krankapasitet lenger til å løfte om bord store, modulære boresystemer. De teknologiske utfordringene kan eksemplifiseres i følgende:

- 1) Hvilken tilstand er brønnen? Kanskje er de fulle av avleiring og man må bruke 4 uker på å meisle seg ned for å få trukket sikkerhetsventil. I mellomtiden står kanskje dyrt loggeutstyr og er uvirksomt. Det trengs utstyr som er spesialbygget for tilbakeplugging og det betyr behov for et boredekk som muliggjør operasjon på minst to brønner samtidig (så man kan logge en mens man meisler i den andre, for eksempel).

Man må altså ha med seg noe er spesialbygd og gjerne i form av en lekter/rigg som har dekksplass, krankapasitet etc. Vi forstår det slik at det anses som risikabelt å bygge slikt utstyr for man vet aldri når det blir tatt i bruk (ting skyves ut i tid og prosjektene kommer ikke på løpende bånd - det kan bli mye kostbar dødtid i mellom). Designet på et slikt boredekk skal imidlertid faktisk være laget.

- 2) Hvis beskaffenheten på brønnen er slik at man må meisle stål og trekke ut rør for å få satt den midterste pluggen skikkelig lager det veldig mye krøll; det er

komplisert HMS-messig og det er kostbart. Vi må derfor ha ny teknologi som kan gjøre det mulig å beholde mest mulig stål nede i brønnen. Slik teknologi er under utvikling, men det tar tid å få tatt det i bruk for det utvikles primært av små selskap og de store har ikke lyst å ta risikoen med å introdusere det i sine integrerte prosjekt.

- 3) Jo lenger man utsetter tilbakeplugging jo mer komplisert vil det potensielt bli. Stål forvitrer, brønnintegritet kan bli kompromittert, det kan bli vanskelig å "komme på" brønnene (åpne og stenge ventiler etc). Så jo lenger vi venter jo dyrere og mer risikabelt kan det bli.
- 4) Subsea er enda mer komplisert en plattform, hvordan dette skal gjennomføres der er mer usikkert.

Med dette som bakgrunn foreslås det å starte et nytt, statlig selskap med formål å spesialisere seg på plugging av brønner. Selskapet kan «kjøpe» forpliktelsene fra selskapene. Verdien er kjent og det kan legges inn en «force majeure» klausul med kostnadsdekning for det tilfellet det skulle vise seg å være uforutsette forhold som øker kostnadene ut over forventet.

Dette selskapet kan da investere i den kapasiteten, kompetansen og teknologien som er nødvendig for å drive effektiv, kontinuerlig siste-fase/nedstengning av feltene. En del av inntektene fra å overta forpliktelsene kan disponeres til kvalifisering av ny teknologi, som gjør at man kan plugge og stenge billigere. Det er igjen et økonomisk regnestykke som er lett å gå gjennom.

Når man er i gang i Norge er det naturlig å øke kapasiteten slik at tjenestene og kompetansen kan eksporteres. Etter det vi hører kan en bare basert på forventninger i Norge ha to "rigger" i kontinuerlig drift, noe som i seg selv vil generere rundt 1000 lønnsomme arbeidsplasser. Her kan det legges til – dette ville også være svært verdifulle arbeidsplasser for lærlinger og dermed inngå i et samarbeid med utdanningsinstitusjoner for maritime/petroleumsrelaterte linjer som i dag sliter alvorlig med å få tak i lærlingeplasser.

Gjennom å samle mange forpliktelser på et sted har man mulighet til å planlegge operasjonene med minimalt med dødtid; man vil få en operasjon som stadig blir mer effektiv og man vil kunne ta i bruk ny teknologi -og å forsvare å investere i slik teknologi på en helt annen måte. Dermed vil også kostnadene med tilbakeplugging kunne gå dramatisk ned og vi kan spare nasjonen for store penger i tapte skatteinntekter.

For oljeselskapene vil det å være fristilt fra tilbakepluggings-aktiviteter gi rom for økt satsing på nye felt, på leting og på økt oljeutvinning fra eksisterende felt. Vi ville kunne ta i bruk effektiv teknologi på en unik måte og skape en verdensledende tjeneste. Brønnene på norsk sokkel ville vært tatt hånd om av eksperter og vi ville få en veldig trygg nedstenging.

9. Stavanger Arbeiderparti - Menn i helse

Vedtak:

384 Stavanger Arbeiderparti må arbeide for at prosjektet «Menn i helse» også blir satt i
385 gang i Stavanger/Rogaland så snart som mulig.

386
387 <http://mennihelse.no/>

388 **10. Stavanger Arbeiderparti – Oljå trenger en håndstrekning**

389
390 Landets viktigste næring er i vanskeligheter. Etter at det i mange år har gått på skinner
391 butter det nå i mot. Det dramatiske fallet i oljeprisen rammer ikke bare virksomhetene,
392 men hele samfunnet og ikke minst vårt eget distrikt.

393
394 Vi har siden starten vært klar over at dette ikke er evigvarende ressurser og at det en
395 dag vil måtte ta slutt. Men vi er ikke der enda. Vi er egentlig bare halvveis. Problemet er
396 likevel at de verdiene som ligger i den unike kompetansen som er opparbeidet kan gå
397 tapt.

398 Storsamfunnet - som gjennom snart 50 år har hatt store fordeler av
399 petroleumsnæringen - må spørre seg om hva vi kan gjøre for at skaden kan bli minst
400 mulig.

401
402 Passiviteten som preger regjeringen er å lage ris til egen bak. Statsministeren holder på
403 at det ikke er aktuelt å utvide permitteringsreglene. Mange av de som er ledige skal ikke
404 tilbake der de var – sier hun.

405
406 Hvem skal da sørge for at vi får ut resten av de enorme verdiene som enda ikke er
407 produsert på norsk sokkel? Ressurser som verden sårt trenger. Fornybare kilder kan på
408 ingen måte erstatte olje og gass i overskuelig framtid.

409
410 Petroleumsnæringen har vært i hardt vær før. Men myndighetene har gått inn og bidratt
411 til at vi har kommet gjennom vanskene. Hvorfor skulle vi ikke gjøre det denne gangen?
412 I tillegg til bedre permitteringsregler, kan det dreie seg om ulike former for lettelsers i
413 rammeverket, herunder skatte- og avgiftsreglene.

414
415 For fem år siden kom Knut Åm utvalget en klar melding: "Norge som petroleumsnasjon
416 er inne i en tidskritisk fase. Med dei rette avgjerdene og tiltaka kan vi realisere store
417 verdier dei neste tiåra ved å auke utvinninga frå felta på norsk sokkel. Store verdier kan
418 derimot gå tapt om ikkje dei rette tiltaka blir sett inn i tide".

419
420 Hadde vi lyttet til utvalget den gang ville vi utvilsomt hatt et bedre utgangspunkt for å
421 håndtere krisa når den nå kom. Men det er ikke for sent. Tiltakene som utvalget foreslo
422 er i hovedsak relevante også i dag.

423
424 Oljeprisen bestemmer ikke vi. Men det betyr ikke at vi er uten muligheter til å bedre
425 andre viktige rammebetingelsen. Og vi kan plukke fra Åm-utvalget:

- 426
- 427 a) Stemmerettsreglene endres slik at flertallsprinsippet gjelder for
 - 428 utvinningslisensen. Følgelig blir det vanskelig å stoppe fornuftige prosjekt.
 - 429 b) Myndighetene må tidlig avklare spørsmålet om forlengelse av lisenstida når
 - 430 behovet dukker opp.

- c) Det må bli enklere å flytte rigger til og fra norsk sokkel og at det i større grad kan inngås langsiktige kontrakter for boring og brønnintervensjoner.
- d) Ved utforming av regelverket som gjøres gjeldende for norsk sokkel må det i større grad tas hensyn til kost nytte.
- e) Petoro A/S settes i stand til i større grad å gjennomføre egne utredninger for å styrke grunnlaget for vedtak i viktige, langsiktige prosjekt på de modne feltene.
- f) Staten som stor andelshaver på sokkelen må kunne være mer aktiv i såkalte porteføljetilpassninger. Dvs. å kjøpe og selge andeler.
- g) Det må legges bedre til rette for raskere testing og implementering av ny teknologi og at OD og Petoro her får en mer sentral rolle enn i dag.

Heller ikke de skatte- og avgiftsmessige rammebetingelsene bør være ekskludert fra å bli vurdert. Det har skjedd i kritiske perioder før. Professor Petter Osmundsen ved UiS, en av våre fremste eksperter på petroleumsøkonomi, er vel verd å lytte til i denne forbindelse.

Britene som ikke er kjent for å gi ved dørene gjennomfører nå lettelsers for denne industrien. Statsminister David Cameron annonserte for kort tid siden støtte i milliardklassen. Dette er virksomheter vi skal konkurrere med.

Det er ikke milde gaver, men hjelp til å komme gjennom en vanskelig fase. Husk at mye av verdiene ligger i den kompetanse som er utviklet gjennom alle disse årene. Dette er verdier som raskt forvitrer dersom de ikke vedlikeholdes. Det er ingen tid og miste.

11. Eigersund Arbeiderparti – ATP Dalane

Eigersund Arbeiderparti skal være en pådriver og aktivt jobbe med Areal og transportplan for Dalane. Planen bør igangsettes så snart som mulig. Trafikken gjennom Eigersund sentrum (FV44: Tengs - Eie - sentrum - Møllbakkneset) og ny tilkomst til Eigersund havn prioriteres (RV42: av/påkjørsel E39 til Kaupanes). Det forutsettes statlig delfinansiering for realisering av tiltakene. Eigersund Arbeiderparti vil arbeide for at ny E39 planlegges og bygges slik at Eigersund og Dalane blir en del av et større arbeidsmarked, øker trafikksikkerheten, har nærhet til havneanleggene og legger til rette for en bærekraftig arealbruk. For Eigersund Arbeiderparti er avstanden mellom ny E39 og Eigersund havn viktig.

12. Eigersund Arbeiderparti – Bosetning av flyktninger

Bosetting av mindreårige flyktninger må fullfinansieres av staten. Kommunene i Rogaland må prioriteres med motkonjunkturtiltak fra staten. Rogaland er i en særstilling med økende arbeidsledighet. Kompetansen i bedriftene må vernes for å kunne gjennomføre gode omstillingsprosesser. Offentlige investeringsprosjekter må vurderes forsert, samt å tilføre kommunene vedlikeholdsmidler som gir økt sysselsetting og mindre kommunalt vedlikeholdsetterslep.

13. Eigersund Arbeiderparti – Fornybarsamfunnet

474 Eigersund Arbeiderparti mener det er svært viktig at regionen er fremoverlent med
475 hensyn til tilrettelegging for investeringer, bedriftsetableringer og kompetanseutvikling
476 innen ny fornybar energi. Eigersund Arbeiderparti vil jobbe aktivt for at Eigersund og
477 Dalane skal etablere seg som fornybarsentrumet i Norge.

478 **14. Eigersund Arbeiderparti – Klimavennlig anskaffelsesstrategi**

479
480 Eigersund Arbeiderparti mener at klimautfordringen er vår tids største utfordring som
481 fordrer en vesentlig styrking av administrativ klimafaglig kompetanse og utøvelse både
482 på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. Dette skal bl.a. bidra til at staten, fylkene og
483 kommunene gjennom sin anskaffelsespraksis som offentlige oppdragsgivere skal bidra
484 til å redusere negativ miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der det er
485 relevant.

486 **15. Eigersund Arbeiderparti – Folkehelse**

487
488 Arbeiderpartiet mener at forebyggende folkehelsetiltak må prioriteres.

- 489
- 490 • konsekvenser for folkehelsen legges inn som fast punkt i politisk saksbehandling.
- 491 • gratis foreldreveiledning til alle førstegangsforeldre i barnehageårene. Individuelt eller
- 492 i gruppe.
- 493 • Psykisk helse vurderes som eget fag i grunnskolen, og i lærerutdanningen.

494
495 **Begrunnelse:**

496
497 Folkehelse er personers psykiske og fysiske helse. Økt innsats og fokus på
498 folkehelseperspektivet vil styrke befolkningens helse, dette vil gi stor gevinst på flere
499 områder både på kort og lang sikt. Forebygging og styrking av personers fysiske og
500 psykiske helse er dokumentert samfunnsøkonomisk besparende.

501 **16. Eigersund Arbeiderparti – Barnefattigdom**

502
503 Arbeiderpartiet er opptatt av at barn skal ha like muligheter. Som et ledd i
504 bekjempelse av barnefattigdom vil Arbeiderpartiet at barn som lever i økonomisk
505 vanskeligstilte familier, skal få gratis barnehage, SFO og minst ett fritidstilbud.

506 **Begrunnelse:**

507 Ingen barn skal være fattige i Norge. Deltakelse på sosiale arenaer, inkludering og
508 trygghet er viktige beskyttelsesfaktorer for barn. Disse styrker deres fysiske og
509 psykiske helse. For å sikre dette trengs det gode offentlige velferdstjenester. Svak
510 økonomi hos foreldre svekker muligheten for barna til å delta på fellesarenaer som
511 koster penger, for eksempel kultur- og idrettsaktiviteter. Dette kan gå særlig ut over
512 barn. Arbeiderpartiet prioriterer tiltak som reduserer sosial skjevfordeling blant barn
513 og unge.

17. Eigersund Arbeiderparti – Behandling av rus- og psykiske lidelser

Regjeringen introduserte i valgkampen i 2015 pakkeforløp innen psykiatrien. Det vil si standardiserte pakker for diagnostikk og behandling. Det er signalisert at det nå jobbes med pakkeforløp innen rusbehandling.

Arbeiderpartiet er for individuelt tilpasset hjelp, ikke pakkeforløp som løsning for alle.

Begrunnelse:

Alle mennesker er unike, med ulike sykdomsforløp og med ulike behov. Pakkeforløp basert på tidligere erfaringer i spesialisthelsetjenesten kan være en indikasjon på hva som kan hjelpe, men må ikke være et hinder for faglige vurderinger og den enkeltes tilfriskningsprosess. Brukermedvirkningen må sikres.

18. Eigersund Arbeiderparti – Integrering

Arbeiderpartiet mener at staten må øke integreringsmidlene, for å gi kommunene de midler som trengs for å sikre god integrering

- jobbtiltak / midler til utdanning (blant annet inne helsefag mtp kommunenes fremtidige utfordringer innen eldreomsorgen)

- styrket skoletilbud og norskopplæring

- styrket kompetanse til ansatte i voksenopplæringen og flyktningetjenesten

- etablere fadderfamilieordning for flyktninger

- etablere samarbeidsavtaler mellom kommunene og frivillige organisasjoner

- raskere / prioritert behandling av asylsøknader for enslige mindreårige og familier og barn

Begrunnelse:

God integrering gir økonomiske og sosiale gevinster til en kommune på lang sikt. God språkopplæring og deltakelse i arbeidslivet er viktige faktorer i integreringsarbeidet.

541 **19. Eigersund Arbeiderparti – Endre lov om lønnsplikt under**
542 **permittering**

543 Arbeiderpartiet skal arbeide for å endre lov om lønnsplikt under permittering fra å ta
544 utgangspunkt i kalenderdager kontra arbeidsdager slik det er i dag.

545 **Bakgrunn** Fra 1. Juli ble arbeidsgivers lønnsplikt redusert fra 20 dager til 10 dager.
546 Endringene har ikke fått tilsiktet virkning på de som arbeider i diverse
547 rotasjonsordninger offshore, ettersom lov om lønnsplikt under permittering tar
548 utgangspunkt i arbeidsdager, og ikke kalenderdager som grunnlag for beregningen.
549 Permitteringsregelverket må derfor endresslik at belastningen på næringer hvor det
550 arbeides skift blir lik øvrige næringer.

551 **20. Eigersund Arbeiderparti – reversering av endringene i AML**

552 Arbeiderpartiet skal arbeide med å få omgjort endringene som ble gjort i AML av den
553 sittende regjering.

554 **Begrunnelse** De viktigste endringene for å motarbeide sosial dumping i
555 arbeidsmarkedet er retten til fast stilling og kollektiv søksmålsrett. Endringene som
556 ble gjort er et brudd med arbeidervernlovgivningens historie når man likestiller
557 virksomhetenes og samfunnets behov med arbeidstakers behov.

558 **21. Eigersund Arbeiderparti – Utstøting og tilrettelegging**

559 Arbeiderpartiet vil innføre strengere regler for tilrettelegging av arbeidstakere med
560 funksjonshemming. Det skal bli vanskeligere å kvitte seg med arbeidstakere som har
561 fått en funksjonshemming.

562 **Begrunnelse:** Utstøting av arbeidstakere fra arbeidslivet er i dag den største
563 hindring for at IA-arbeidet blir en suksess. Vi ser at utstøting av de som ikke klarer
564 100 % jobb øker i omfang. Reglene i dag er ikke strenge nok til at bedriften strekker
565 seg langt nok for å tilrettelegge.

566 **22. Eigersund Arbeiderparti – Plikt til å ansette personer med**
567 **nedsatt funksjonsevne**

568 Arbeiderpartiet vil innføre regler som stiller krav til større virksomheter å ansette
569 personer med nedsatt funksjonsevne.

570 **Begrunnelse:** Mange av de som i dag mottar uføretrygd har en restarbeidsevne som
571 de ønsker å utøve, men blir utestengt fra arbeidslivet fordi arbeidsgivere ikke vil
572 ansette folk med redusert arbeidsevne. Det er god samfunnsøkonomi å utnytte all
573 arbeidskapasitet, selv om den er gradert.

23. Rogaland Arbeiderpartis eldreutvalg – Trygdeoppgjøret

Igjen står vi foran et lønnsoppgjør. Friskt i minne oppgjøret i 2015 hvor resultatet for pensjonistene ble en liten nedgang i kjøpekraften, er det grunn til å minne om at dette ikke kan aksepteres ved oppgjøret i 2016.

Det snakkes i dag om vanskelige tider i arbeidsmarkedet. Det krever ansvarlighet av partene i arbeidslivet og et tilnærmet nulloppgjør i 2016 og mange år fremover. Eldreutvalget deler oppfatningen om vanskelige tider i arbeidsmarkedet, men minner om at et nulloppgjør vil gi pensjonistene, grunnet fratrekk på 0,75 % i forhold til lønnsutviklingen, en merkbar nedgang i kjøpekraften.

I en tid hvor regjeringen Solberg har nyttet seg av ekstra uttak fra pensjonsfondet for å gi skattelette til de rikeste med 22 milliarder er det uhørt at pensjonistene skal oppleve reallønnsnedgang.

Eldreutvalget viser også til de uttalelser som kom fra regjeringen etter trygdeoppgjøret i 2015. Statsministeren ga da uttrykk for at nedgangen i kjøpekraft utgjorde så lite at det måtte pensjonistene leve med som et engangs tilfelle. Det ble da lovet at dette skulle det finnes en løsning på innen 2016. Etter et oppslag i media for kort tid siden ville ikke regjeringen gi noe avklarende svar i saken.

Rogaland Arbeiderpartis eldreutvalg aksepterer ikke ytterligere nedgang i kjøpekraften og forventer at regjeringen holder ord. Hvis ikke må Arbeiderpartiet ta initiativ til en lov/ avtaleendring som sikrer pensjonistene samme reallønnsvekst som andre grupper i vårt samfunn.

24. Strand Arbeiderparti – Private skoler en trussel mot velferdsstaten

Den offentlige skolen er bærebjelken i vår velferdsstat. Her får alle samme mulighet til opplæring og utvikling uansett om de kommer fra kristne familier, muslimske familier eller familier fra andre trossamfunn. Kristendommen har en stor plass i den offentlige skolen, men også andre religioner har god plass slik at barna/ungdommene får en god plattform for utvikling av respekt og toleranse.

Vi har den senere tid registrert at det er gitt konsesjon til drift av mange friskoler. Bare i vår kommune er det gitt konsesjon til drift av to kristne friskoler for elever i 1.-10. klasse. *Dette kan bety at rundt 27% av elevmassen i Strand kommune vil gå på kristne friskoler i fremtiden.* Rådmannen i Strand kommune opplyser til lokalavisen Strandbuen at dette kan føre til en inntektssvikt for den offentlige skolen på opp til 40 millioner kroner på sikt. Når en elev slutter i den offentlige skolen, overføres 85 000,- til den private skolen hvor han/hun begynner i. I de fleste tilfelle blir klassen eleven gikk i opprettholdt og kommunen har de samme utgiftene til bygg og lærerlønn som før. Hvis elever vil tilbake til den offentlige skolen, eller en privatskole blir nedlagt, må kommunen tilby plass til alle.

Den sterke økning i friskoler fører til at:

- Venneflokker splittes
- Respekten for andre trossamfunn svekkes
- De økonomiske rammene til den offentlige skolen svekkes
- Fundamentet for velferdsstaten rokkes

Strand Arbeiderparti mener at det nå er svært viktig at fellesskolen styrkes og ikke svekkes. Veksten i friskoler må stanses og midlene må i størst mulig grad samles i den offentlige skolen. Friskoleloven må endres ved at dagens regelverk og støtteordninger strammes inn.

Vedtak:

Strand Arbeiderpartiet registrerer en sterk økning i konsesjoner til nye friskoler. Dette fører til en utarming av den offentlige skolen og et av de viktigste fundamentene til velferdsstaten rokkes. Strand Arbeiderparti mener derfor at økningen i etableringen av nye friskoler må stanses. Alle midler må samles om den offentlige fellesskolen. Strand Arbeiderparti vil derfor sterk anmode moderpartiet om å fremme forslag til endringer i friskoleloven hvor dagens regelverk og støtteordninger strammes inn.

25. Sauda Arbeiderparti – Nei til TTIP/TISA

Det pågår for tiden hemmelige forhandlinger om en frihandelsavtale for tjenester - TISA - hvor Norge deltar og en frihandelsavtale mellom EU og USA – TTIP – hvor Norge ikke er part. Dersom forhandlingene fører fram vil begge avtalene kunne ha stor betydning for norsk industri- og næringsliv. TTIP vil, selv om vi ikke er part i en eventuell avtale, få stor betydning for vår handel, særlig i forhold til USA. Norge vil måtte vurdere å inngå en tilsvarende avtale med USA for å ikke bli konkurransemessig skadelidende. Sauda AP krever full åpenhet i forhandlingene, noe som til nå har vært en mangelvare

Sauda AP krever derfor følgende:

Avtalene TTIP/TISA må ikke inneholde noen liberaliseringer som svekker faglige rettigheter, miljøstandarder eller forbrukerrettigheter. Avtalene må ikke inneholde noen klausuler som binder opp framtidige regjeringer, og avtalene må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne tvistesystemer der de kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratisk vedtatte lover. Når avtalene er ferdigforhandlet krever Sauda AP at myndighetene, før de tar stilling, gjennomfører en grundig konsekvensutredning som tar opp våre krav og betydningen av avtalene for norsk næringsliv.

26. Sauda Arbeiderparti – Klima

Sauda AP mener at Norge særlig må satse på tiltak som gir klare positive effekter på klimaet og som samtidig stimulerer utvikling av ny miljøteknologi og slik styrker norsk industris konkurranseevne.

Vi må øke produksjon og foredling av fornybare ressurser som skog, landbruksprodukter og marine ressurser. En slik satsing på bio-økonomien gir store muligheter for framtidsretta næringsutvikling og verdiskaping på mange områder som produksjon av matvarer, materialer, kjemikalier og bioenergi. Alle klimatiltak som settes i virke må konsekvens utredes før iverksetting. For eksempel elektrifisering av sokkelen satt opp mot CO2 fangstanlegg.

27. Sauda Arbeiderparti – Utdanning/Fagarbeidere

Opplæringslova gir all ungdom rett til videregående utdanning. Norge må ha en utdanning og opplæring som gir fagarbeideren kunnskap til å møte dagens utfordringer i arbeidslivet og som samtidig gjør de rustet til å møte fremtidens teknologiske muligheter.

Norge står i fare for å mangle titusenvise av fagarbeidere innenfor flere fagområder i 2030. For å dekke dette behovet er det nødvendig at flere både velger yrkesfag, at flere fullfører og at flere får muligheten til å oppnå fagbrev. Det krever en betydelig omlegging både innenfor arbeidsliv- og utdanningspolitikken for å møte denne utfordringen. Fagutdanningen skal ikke være slutten på en utdanning, men være en god plattform for et aktivt og spennende yrkesliv, med gode muligheter for etter- og videreutdanning. En av de største truslene mot dagens fag- og yrkesopplæring er et useriøst arbeidsliv, utbredt bruk av innleie og løse ansettelsesforhold.

Arbeiderpartiet må hjelpe til med å styrke ungdoms kjennskap til næringsliv, arbeidslivets organisering og gi elevene erfaringer fra produksjon og praktiske fag i grunnskolen.

28. Sauda Arbeiderparti – Arbeidslivskriminalitet

Tilsynsetatene har i de siste årene synliggjort hvordan arbeidsmarkeds kriminaliteten har bredt om seg i arbeidslivet. De har også påvist hvordan dette er koblet sammen med annen kriminalitet. Tilgangen på utenlandsk arbeidskraft og i bransjer med få og lave krav til kompetanse har gitt stort spillerom for kriminelle aktører, og virksomhet som kjennetegnes av både undergraving av lønns- og arbeidsvilkår, svart arbeid og annen økonomisk kriminalitet.

Arbeidslivskriminalitet må straffes strengere. Tilsynsetatene må styrke innsatsen mot denne kriminaliteten og etatene må skoles bedre på dette området.

29. Sauda Arbeiderparti – NAV og bemanningsbyrå

Sauda AP støtter ikke forslag fra Vågeng-utvalget og fra Arbeidsdirektoratet om at NAV skal styrke samarbeidet med bemanningsbransjen for å få flere som står utenfor arbeidslivet inn i arbeidsmarkedet. Vi har veldig liten tro på at bemanningsbransjen er den rette til å få flere som står utenfor arbeidslivet inn i varig sysselsetting, og i hvert fall ikke de som står lengst fra arbeidsmarkedet. Sauda AP mener at formidling av arbeidskraft primært skal skje gjennom NAV og ikke gjennom private bemanningsbyråer.

30. Sauda Arbeiderparti – Nei til generell bevæpning av Politiet

Sauda AP meiner at eit uvæpna politi er ein viktig del av politiet si evne til å løyse konflikhtar på. Det at politiet skal kunne bere våpen skapar lett grunnlag for utilsikta auka vald. Sauda AP er imot ei generell væpning av politiet. Den midlertidige væpninga må avvikles så snart som mulig.

31. Sauda Arbeiderparti – Staten må bidra til et stabilt nasjonalt eierskap

Vi har lang erfaring med statlig eierskap i store industribedrifter i Norge. Det har bidratt til et forutsigbart og langsiktig eierskap som har utviklet og styrket bedriftene også i usikre tider med lavkonjunktur. Vårt statlige eierskap ble etablert gjennom politiske beslutninger og vilje i en tid hvor statlig kapital var en mangelvare. I dag er politisk vilje mangelvare. Sauda Arbeiderparti ber regjeringen utrede en modell for et nytt eierskapsinstrument for hvordan staten, i samarbeid med private norske eiere, kan sikre nasjonal forankring av viktige bedrifter innenfor strategiske næringer i Norge. Statens eierskap i store industribedrifter må forvaltes ut i fra samfunnshensyn og må ha som mål å komme folket til gode.

32. Sauda Arbeiderparti – Opprustning av vasskraftanlegg i Norge

Tilgang på kraft til stabile og forutsigbare priser er viktig for industriell utvikling. Energieffektivisering, økt kraftproduksjon og et forsterket linjenett er de viktigste tiltakene for å bedre tilgangen på kraft og sikre stabile priser. Norsk avhengighet av vannkraft gjør oss sårbare i år med lite nedbør. Kraftprodusentene må stimuleres til å modernisere og kontinuerlig oppgradere eksisterende anlegg. Muligheten for utbygging av nye anlegg må utredes. Tida for store vasskraftutbygginger er ikke forbi. Skattereglene må utformes slik at inntektene fra vannkrafta kommer kraftkommunene til gode.

33. Sauda Arbeiderparti – Arbeidsmiljøloven

Sauda Arbeiderparti vil gjennom å bruke den gamle arbeidsmiljøloven sørge for at kommunen skal ha faste ansettelser som hovedregel, og at kommunen som

747 arbeidsgiver vil følge den gamle loven, selv om den nye åpner for en utvidet adgang
748 til midlertidige ansettelser. Sauda Arbeiderparti skal jobbe for gode
749 arbeidstakerrettigheter, og vi skal stå for en arbeidsgiverpolitikk der hele og faste
750 stillinger skal brukes i størst mulig grad.

751 **34. Sauda Arbeiderparti – Nei til søndagsåpne butikker**

752
753 Sauda Arbeiderparti er imot regjeringens forslag om søndagsåpne butikker.

754 **35. Sauda Arbeiderparti – Tannhelse**

755
756 Sauda Arbeiderparti vil jobbe for at tannlegebehandling blir en del av
757 egenandelsordningen i folketrygden. Tennene er en del av kroppen og
758 tannlegebehandling bør i prinsippet likestilles med legebehandling når det gjelder
759 egenbetaling.

760 **36. Sauda Arbeiderparti – Asylmottak**

761
762 Sauda Arbeiderparti mener at dagens ordning der private selskaper står for en stor
763 del av driften av asylmottak må endres. Mottakene bør drives av det offentlige, og av
764 ideelle organisasjoner slik at ikke private selskaper ikke tar ut store utbytter på
765 bekostning av skattebetalerne.

766 **37. Sauda Arbeiderparti – Inntektssystemet til kommunene**

767
768 Regjeringa sitt forslag inneber fundamentale endringar av oppbygginga av dagens
769 inntektssystem. Sauda Arbeidarparti meiner at inntektssystemet bør være nøytralt
770 og utan tilknytning til debatten om kommunestruktur og kommunesamanslåing.
771 Dersom kommunestruktur er ein del av debatten om utforming av inntektssystemet,
772 vil kommunestrukturen bli underordna inntektssystemet. Dette meiner Sauda
773 Arbeidarparti er prinsipielt uheldig, og vil dessutan i realiteten medføre at den frivillig
774 lina som dei fleste politiske parti støttar, er forlat.

775
776 Regjeringa sitt forslag til nytt inntektssystem for kommunane skal handsamast av
777 Stortinget i juni 2016, samtidig som regjeringa sin frist for oppsummering av
778 kommunereforma i kommunane går ut. Dette betyr at kommunane ikkje vil vera kjent
779 med kva for deler av regjeringa sitt forslag som blir vedtatt av Stortinget.

780
781 Lokalt sjølvstyre og lokal forankring av inntekter er eit avgjerande og grunnleggande
782 prinsipp finansiering av kommunesektoren. Inntektsordningane som favoriserer
783 kommunar som har belastningar med kraftanlegg og industrianlegg er i hovudsak
784 grunna med at desse kommunane gir verdifulle naturressursar til storsamfunnet.
785 Som kompensasjon har dei eit legitimt krav på ein del av den verdiskapinga i
786 anlegga. Skatte- og avgiftsordningar som i dag ikkje er ein del av inntektsutjamninga,
787 til dømes eigedomsskatt, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft, må haldast utanfor i
788 framtida.

789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814

815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826

827
828
829
830
831
832
833

Ordningane som gir vertskommunar fordelar av kraftanlegg og overføringsanlegg er ein konsekvens av at storsamfunnet har sett at det er viktig at noko av verdiskapinga ligg att i kommunane:

- Konsesjonsavgift, som er ment som en kompensasjon for skader og ulemper av allmenn karakter ved vasskraftutbygging, ville i dag ha blitt omtala som en miljøavgift eller naturavgift.
- Konsesjonskraft er kommunen sin del av verdiskapinga i kommunen
- Naturressursskatten er skatteutbyttet på bruk av naturressursane og er å sjå på som kommunen sin del av grunnrenta.

Utforming av nytt inntektssystem må gjerast nøytralt utan direkte tilknytning til kommunereform og debatten om kommunesamanslåingar. Trusselen om å straffa dei som er friviljug små er ein avsporing av debatten om ny kommunestruktur. Inndelingstilskottet bør ikkje ha avgrensa levetid.

Sauda Arbeidarparti meiner det er særskild viktig å finna eit inntektssystem som sikrar at heile Noreg vert tatt i bruk og at innbyggjarar i mindre kommunar får eit tilnærma likt tilbod som dei har i store kommunar.

Sauda Arbeidarparti meiner det er særskild kritikkverdig når inntektssystemet knytast opp mot prosessen kommunane er i med tanke på best mogleg drift av kommunane og tilboda for innbyggjarane i framtida.

38. Sauda Arbeiderparti – Trafikksikkerheten på Saudaveien

Sauda Arbeiderparti ber om at utbedring og opprusting av veistrekket mellom Sauda og Sandeid, Fylkesvei 46 og Fylkesvei 520, blir satt høyt på den politiske dagsorden. Rogaland fylkeskommune har ansvaret for at trafikksikkerhet på fylkesveiene. Summen av ulykker de senere årene viser at vegen er livsfarlig og krever for mange liv.

Sauda Arbeiderparti ber om at det snarest råd tas skikkelige grep for å gjøre Fylkesvei 46 fra Ropeid til Sandeid, og Fylkesvei 520 fra Sauda til Ropeid tryggere – veiene må utbedres og rustes opp! Statistikk og enkeltskjebner er ikke lenger til å leve med. Nå må det skapes bedre vilkår for alle som ferdes langs veien.

39. AUF i Rogaland – En rettferdig og forutsigbar politikk for asyl og bosetting

Mennesker på flukt

59,5 millioner mennesker er på flukt i verden i dag. Fra sine hjem, fra sitt nabolag, fra det livet de har skapt for seg og sine. Unge og gamle, kvinner og menn.

Arbeiderpartiet skal være en pådriver for å finne løsninger på årsakene til at mennesker blir drevet på flukt, men vi skal og være partiet med de beste løsningene for å hjelpe de som allerede er blitt tvunget til å flykte.

Arbeiderpartiet vil føre en politikk som skaper forutsigbarhet for enkeltpersoner og familier i mottak. Det mottakssystemet mennesker som søker asyl i Norge møter, spiller en nøkkelrolle i integreringsarbeidet. De skal ha et verdig botilbud, bli aktivisert på mottakene og deres rettsikkerhet skal ivaretas. Lykkes vi med dette er sjansene for å lykkes med det videre integreringsarbeidet større.

Et bedre rustet mottaksapparat

Arbeiderpartiets fokus vil være å styrke det offentlige tilbudet, gjennom å sikre seg at flere kommuner gis anledning til å stå som driftsoperatør for mottakene, samtidig som de settes i stand til å tilegne seg den nødvendige kompetansen. Vi mener en slik satsing på det offentlige tilbudet vil bidra til at hver velferdskrone blir utnyttet bedre - på den måten sikrer vi et verdig tilbud til mennesker som venter på å få søknaden sin behandlet.

Flere kommuner opplevde i høst at de ikke ble konsultert på en god nok måte når det ble opprettet mottak i kommunen. For å sikre en mer forutsigbar mottaksstruktur for fremtiden er det nødvendig at Staten tar et større ansvar for koordineringen av mottakene, i god og tett dialog med kommunene. Dette vil bidra til mer forutsigbarhet, og en bedre organisering av mottaksapparatet vårt.

Derfor vil Arbeiderpartiet

- Ruste opp eksisterende mottak driftet av det offentlige.
- Gi flere kommuner anledning til å drifte mottak gjennom økonomiske stønader og økt faglig kompetanse.
- At staten i større grad instruerer kommunene i spørsmål om bosetting.

40. AUF i Rogaland – Enslige mindreårige asylsøkere

Saksbehandlingen for enslige mindreårige må prioriteres, slik at minst mulig av barndommen tilbringes på mottak. Samtidig må enslige mindreårige plasseres på egne asylmottak for barn under 18 år, alternativt i egne avdelinger på ordinære mottak.

Siden 2013 har 781 barn forsvunnet fra norske mottak. 178 av disse er enslige mindreårige asylsøkere. Fra Kripos er det rapportert at de kjenner til kjente seksualforbrytere og mennesker tilknyttet menneskehandel som har oppholdt seg i nærheten av asylmottak. Arbeiderpartiet mener at samarbeidet mellom mottak, UDI, politiet og barnevernet må bli bedre for å sikre de enslige mindreåriges trygghet og sikkerhet.

Arbeiderpartiet mener at barnevernet, gjennom barnevernlovens kapittel 5A, skal få direkte omsorgsansvar for alle enslige asylsøkende barn som kommer til Norge, også de mellom 15 og 18 år.

- 880 - Enslige mindreårige må bosettes i egne avdelinger eller egne mottak i påvente
881 av søknadsbehandling.
- 882 - Enslige mindreårige mellom 15 og 18 år må ivaretas av barnevernet.
- 883 - Enslige mindreårige må ha rett til helsehjelp utover akutt helsehjelp og deres
884 psykiske helsetilbud må bedres.
- 885 - Samarbeidet og rapporteringsplikten mellom politiet, barnevernet, UDI og
886 mottakene må bedres.
- 887 - At barns beste får økt fokus i behandlingen av asylbarna, slik at de i større
888 grad får rett til ting som barnehage, utdanning og helsetjenester, for å sikre en
889 bedre oppvekst.
- 890

891 **41. AUF i Rogaland – Utbytte på mottak**

892
893 Høsten 2015 så vi for alvor hvilke store mangler som fortsatt preger det norske
894 mottakssystemet, særlig når det kommer til organiseringen av akutt innkvartering av
895 asylsøkere. UDI er i dag avhengig av private aktører i driften av både akutte og
896 permanente asylmottak. Dette fører til at store fellesskapsverdier tidvis havner over
897 på private hender, og spesielt er vi sårbare for dette i akutte situasjoner.

898
899 Arbeiderpartiet er ikke motstander av at andre enn offentlige aktører ønsker å bidra
900 for å løse en akutt situasjon, men vi mener prinsipielt at drift av mottak er en offentlig
901 oppgave som best løses av kommunene selv, med støtte fra ideelle organisasjoner.
902 Prinsipielt mener vi at det alltid skal føres god kontroll med hvordan fellesskapets
903 midler blir brukt i tråd med formålet, hvilket er helt avgjørende for tilliten til
904 velferdstjenestene.

905

906

907 Arbeiderpartiet vil

- 908 - At hovedregelen skal være at mottakene skal være offentlig drevet, eller
909 drevet av ideelle aktører.
- 910 - Føre strengere kontroll med midler som tildeles mottak drevet av ikke-
911 offentlige aktører.
- 912 - Stille strengere krav til kvaliteten på innholdet i driften i anbudsprosessen.
- 913 - At kommunen får tilbud om å opprette mottak selv, før UDI tar avgjørelsen om
914 å opprette et privat mottak.
- 915 - Ha en lovendring som forbyr å ta ut utbytte for private eiere som drifter
916 asylmottak.
- 917 - Opprette en nasjonal pott som kommunene som driver asylmottak kan søke
918 støtte fra for tiltak som gir kvalitetsheving, som barnehage og ekstra
919 norskundervisning på mottaket.

42. AUF i Rogaland – Skattenivået i Norge

AUF ønsker et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle. Det viktigste verktøyet for å nå disse målene er velferdsstaten. Etter at andre verdenskrig gjorde Arbeiderpartiet en storstilt innsats ved å bygge ut velferdsstaten for å realisere dette. Den offentlige skolen ble bygget ut, helsevesenet likeså. Trygdeordninger kom på plass. Forskjellene ble gjort mindre.

Vi har en historie å være stolt av. AUF ønsker likevel å se framover, og vi må aldri slå oss til ro med dagens løsninger er fremtidens løsninger. Den neste generasjonen vil ha økte forventninger til hva staten skal stille opp med. Det koster. Velferdsstaten må rustes opp i møte med innbyggernes forventninger.

Skatt er statens viktigste inntekt, og dermed den viktigste forutsetningen for velferdsstatens eksistens. At Norge har hatt et høyt skattenivå har vært med på å sikre velferd til alle. I fellesskap har vi skapt et samfunn med små forskjeller og store muligheter, hvor de som har hatt de bredeste skuldrene har tatt de tyngste løftene.

AUF erkjenner at vi i fremtiden må øke det generelle skattenivået ytterligere for å opprettholde velferden også for kommende generasjoner.

AUF mener dagens velferdsordninger ikke er tilstrekkelig når tall fra SSB viser at over 80.000 barn i Norge lever i fattigdom og det per 1. desember 2015 er det 127.000 arbeidsledige.

Et økt skattenivå kan både styrke eksisterende ordninger, opprette nye, samt sikre en sterk offentlig velferdsstat som kan sørge for fortsatt oppslutning rundt fellesskapet i tider hvor konkurranse og et økt innslag private og kommersielle aktører truer den norske modellen.

AUF mener Arbeiderpartiet bør bygge sitt opplegg for skattereform med utgangspunkt i hvordan man best kan sikre god omfordeling, små forskjeller og en bærekraftig velferdsstat. Forskningsrapporter lagt frem av Agenda viser at skattesystemet er på sitt mest effektive når skatter og avgifter fordeles på mange poster og sektorer, og heller har en lavere sats.

AUF mener at arveavgiften må gjeninnføres, formueskatten reformeres, samtidig som en nasjonal boligskatt gradvis innføres.

I dag eier de rikeste 10 % av Norges befolkning omkring halvparten av Norges samlede formue. Hele 80 % av den personlige beskatningen til Norges 28 milliarder er gjennom formueskatten. Arv er en viktig kilde til ulikhet og forskjeller i Norge. 77 av landets 100 rikeste har arvet formuen sin og arveavgiften er en viktig avgift for å utjevne forskjeller og ulikhet i Norge.

Norge har generelt et lavt nivå på eiendomsbeskatning. Tall fra SSB viser at dersom vi hadde lagt oss på OECD-nivå ville skatteinntektene vært på om lag 37 milliarder kroner. Bolig er i dag et spesielt gunstig investeringsobjekt.

AUF ønsker endringer i innretningen på rentefradraget. Årlig subsidierer staten norske husholdninger med over 50 milliarder i rentefradrag. AUF mener det bør settes et tak på 2 millioner kroner per person i rentefradrag, og at dette på sikt bør reduseres og fjernes.

I forkant av Stortingsvalget i 2005 gikk Arbeiderpartiet til valg på å holde skattenivået på det borgerlige 2004-nivået. Det løftet ble holdt. Når det nå refereres til 2013-nivået for skatt, er det derfor i realiteten det borgerlige 2004-nivået det refereres til. For at vi også i framtida skal kunne ha en sterk velferdsstat må finansieringen på plass. AUF mener at for å ruste oss for framtida, må det generelle skattenivået økes.

Den økonomiske utviklingen gjør at vi i tiårene som kommer vil gi økt produktivitet og verdiskaping, som i neste omgang resulterer i økt kjøpekraft. Perspektivmeldingen fra 2013 forteller at om ikke nødvendige grep foretas, vil velferdsstaten gå med 600 milliarder i underskudd innen 2060.

Derfor mener AUF at en større andel av kjøpekraften bør gå til å finansiere den offentlige velferden via skatteseddelen. Dette er et av flere viktige tiltak vi må gjøre, for å sikre en bærekraftig velferdsstat også for fremtiden.

Arbeiderpartiet vil:

- Gjeninnføre formuesskatten og arveavgiften
- Innføre en nasjonal eiendomskatt
- Sette en øvre grense på 2 millioner kroner som en kan få rentefradrag for, og på sikt minke og fjerne dette beløpet
- Øke bunnfradraget på inntektsskatten til 2G, samt redusere satsene for de med de laveste inntektene
- Fjerne moms fritak på finansielle tjenester
- Øke skatten på kortids kapital- og finansinvesteringer
- Ha økt innsats mot svart økonomi
- At Arbeiderpartiets standpunkt i skattereformen må dannes med forankring i partiorganisasjonen

43. AUF i Rogaland – Privatisering

For Arbeiderpartiet er det viktig å sikre god velferd til alle. Vi mener det er et grunnleggende prinsipp at offentlige ressurser skal komme befolkningen til gode. Derfor mener vi at velferdstjenester i hovedsak skal drives av det offentlige, som har kvalitet som hovedmål, ikke profit.

Ute i kommunene har Arbeiderpartiet et stort ansvar for å sikre velferdstjenestene i offentlig regi. Det er viktig at lokale Arbeiderpartilag har oversikt over når anbudskontraktene går ut, for da er det helt uproblematisk for kommunene å overta

1013 og fortsette i egen regi. Det er viktig å planlegge i god tid for politisk og økonomisk
1014 overdragelse, og i prosess med de ansattes organisasjoner.

1015
1016 Det er også viktig i kommunene at man hele tiden har et fokus på at tjenestene skal
1017 være i offentlig regi, og at man jobber politisk opp mot privatiseringsspørsmålet.
1018 På nasjonalt plan må Arbeiderpartiet være tydelig på privatiseringspolitikken vår. Vi
1019 må være den største forsvaren av velferdsstaten og av at man ikke skal tjene
1020 profitt på mennesker.

1021 **44. AUF i Rogaland – Barnehager**

1022
1023 For å få til full barnehagedekning, var det i sin tid avgjørende å også ta i bruk private
1024 barnehager for å få opp tilbudet av barnehager raskt. AUF innser at det i noen tid
1025 framover fortsatt vil finnes private barnehager, men ser mange problemer med den
1026 private driften slik den fungerer i dag. Vi sier derfor nei til ytterligere privatisering av
1027 offentlige barnehager, og vil ha en gradvis overtakelse av driften av private
1028 barnehager til det offentlige.

1029
1030 I dag likebehandler staten private og offentlige barnehager økonomisk. Ved å
1031 likebehandle, overfinansierer man i realiteten de private barnehagene. Private
1032 barnehager velger oftere å ha en homogen gruppe barn i barnehagen, færre
1033 pedagoger per barn og tilslutter seg ikke nasjonale tariffavtaler. AUF mener derfor at
1034 lovverket må strammes inn slik at man ikke overfinansieres. Det er lov å ta ut utbytte
1035 fra private barnehager og sjansen for dette øker når de private barnehagene sitter
1036 igjen med mer midler enn de offentlige.

1037
1038 AUF vil derfor:

- 1039
- 1040 • Innføre en lov som hindrer barnehageeiere å ta ut utbytte
- 1041 • At alle private barnehager skal tilslutte seg nasjonale tariffavtaler som
- 1042 regulerer de ansattes rettigheter
- 1043 • At kommunene sier nei til ytterligere privatisering av offentlige barnehager
- 1044 • At vi endrer lovverket slik at private barnehager ikke fullfinansieres på samme
- 1045 måte som offentlige barnehager
- 1046 • At kommunene jobber aktivt for å ta tilbake de offentlige barnehagene i privat
- 1047 regi, f.eks. når en kontrakt med en privat barnehage går ut.

1048 **45. AUF i Rogaland – Barnevernet**

1049
1050 Arbeiderpartiet mener det er et offentlig ansvar å ta vare på barn som har blitt utsatt
1051 for omsorgssvikt, overgrep eller har atferdsvansker. I dag er barnevernet preget av
1052 stortilt privatisering. Prinsipielt er Arbeiderpartiet svært kritiske til at private
1053 selskaper skal tjene penger på barns skjebner. Vi mener det er først og fremst det
1054 offentlige sammen med ideelle aktører som skal driver barnevernet. Det er viktig at
1055 det kommunale barnevernet har god kompetanse og kapasitet, slik at barnets og
1056 familiens beste blir ivaretatt.

I Norge i dag er det lov å ta ut privat profitt på barneverd. Innenfor barnevernet finnes det ingen begrensninger på kommersielle aktører eller private profittuttak, slik det er for grunnskolen og videregående utdanning.

Arbeiderpartiet vil:

- Innføre forbud på privat utbytte på barnevernstjenester.
- Avvikle anbudsordningen innen barnevernet, og erstatte de kommersielle aktørene med offentlige eller frivillige ikke-kommersielle aktører.
- Utfase kommersielle aktører i barnevernet innen 2020.

46. AUF i Rogaland – Skoler

Fellesskolen er kjernen i sosialdemokratiet. Ved at alle barn går på samme skole blir de kjent med mennesker med ulike bakgrunn og får respekt for og tillitt til hverandre. Fellesskolen er en mangfoldsskole, der alle får tilpasset opplæring, men er en del av fellesskapet. For oss i AUF er det viktig at elever, uansett hvor de bor i landet skal ha en god skolegang. Ved at det offentlige driver skoler, sikrer man ressurser i hele landet, også der det ikke lønner seg å drive skole.

Opprettelse av kommersielle privatskoler truer fellesskolen fordi ressurser fra skolesektoren flyttes fra de offentlige skolene til de private, som har som hovedmål å tjene penger. Historien har vist at privatskoler i Norge i all hovedsak har vært eid av store selskaper som har tatt ut utbytte, både gjennom å bryte loven og gjennom å opprette flere underselskaper og finne måter å omgå regelverket på.

Vi i AUF mener at alle elever har rett på en forutsigbar skolegang. Det er mange eksempler på privatskoler som legger ned og der elevene blir stående uten skoleplass slik at det offentlige plutselig må overta. Vi mener at ressursene som brukes på skole i Norge skal gå til å gi elevene kunnskap, ikke til rike investorer.

Arbeiderpartiet vil:

- Hindre at skoleeiere skal kunne ta utbytte, og ha en enda strengere kontroll med hvordan skoleeierne bruker datterselskaper for å omgå regelverket.
- Gi mer midler til utdanningsdirektoratet, slik at de får større handlingsrom til å gjennomgå grundige kontroller av privatskoler.
- Gi strengere bøter til skoleeiere som tar ut utbytte.
- Endre loven slik at det ikke kan gis statsstøtte til å starte opp religiøse og livssynsbaserte skoler.
- Kun gi skoler med klart pedagogisk alternativ til den offentlige skolen statsstøtte, men begrense omfanget ved at det er avhengig av enighet med skoleeier i kommunen/fylkeskommunen.
- Hindre privatskoler fra å ta utbytte.
- Reversere endringene i privatskoleloven som Høyre og FrP-regjeringen har gjennomført.

47. AUF i Rogaland – Asyl

Europa har det siste året opplevd en strøm av flyktninger som ingen kunne forutse omfanget av. Flyktnings situasjonen er krevende, men det er knapt noe land som har bedre forutsetninger enn Norge til å håndtere dette og integrere de som skal bli. Selv om vi er i en situasjon der nye mottak må opprettes raskt, må ikke dette gå på bekostning av kvaliteten og tilbudet på asylmottakene. AUF mener at asylmottak som har ansvar for mennesker i en sårbar situasjon, skal drives etter kriterier som går på innhold, ikke for å tjene penger. Slik regelverket fungerer i dag, er det mulig å tjene store penger på å drive asylmottak. Eierne av de tre største selskapene som driver asylmottak, tok ut rundt 72 millioner i utbytte i løpet av tre år, og har samtidig store driftsoverskudd. Dette er penger som kunne gått til bedre kvalitet på mottaket. AUF mener det må strammes kraftig inn på anbudsreglene samtidig som man må skjerpe reglene for utbytte, for å sikre god behandling på mottakene. Vi mener hovedtyngden av de som driver asylmottak skal være det offentlige eller ideelle aktører.

UDI er i dag avhengig av private aktører i driften av både akutte og permanente asylmottak. Dette fører til at store fellesskapsverdier havner over på private hender, og spesielt er vi sårbare for dette i akutte situasjoner. Arbeiderpartiet er ikke motstander av at andre enn offentlige aktører ønsker å bidra for å løse en akutt situasjon, men vi mener prinsipielt at drift av mottak er en offentlig oppgave som best løses av kommunen selv, med støtte fra ideelle organisasjoner. Prinsipielt mener vi at det alltid skal føres god kontroll med hvordan fellesskapets midler blir brukt i tråd med formålet, hvilket er helt avgjørende for tillitten til velferdstjenestene.

Arbeiderpartiet vil:

- At hovedregelen skal være at mottakene skal være offentlig drevet, eller drevet av ideelle aktører.
- Føre strengere kontroll med midler som tildeles mottak drevet av ikke-offentlige aktører.
- Stille strengere krav til kvaliteten på innholdet i driften i anbudsprosessen.
- At kommunen får tilbud om å opprette mottak selv, før UDI tar avgjørelsen om å opprette et privat mottak.
- Ha en lovendring som forbyr å ta ut utbytte for private eiere som driver asylmottak.
- Opprette en nasjonal pott som kommunene som driver asylmottak kan søke støtte fra for tiltak som gir kvalitetsheving, som barnehage og ekstra norskundervisning på mottaket.

48. AUF i Rogaland – Eldreomsorg

Et viktig slagord for Arbeiderpartiet har vært at vi ikke vil «sette bestemor ut på anbud». For å følge opp dette slagordet må vi gjennomføre det i praktisk politikk også. Arbeiderpartiet mener alle skal ha rett til en trygg, opplevelserik og verdig alderdom. All eldreomsorg skal ha som hovedmål å gi de eldre et best mulig liv og tilbud. Arbeiderpartiet mener at eldreomsorgen skal være et offentlig ansvar, og slik være underlagt demokratisk kontroll. Eldreomsorg skal i hovedsak drives av det

offentlige og ideelle organisasjoner. Arbeiderpartiet er positive til bruk av ideelle organisasjoner som et supplement til det offentlige, og mener andelen eldreomsorg som drives av ideelle organisasjoner kan økes i takt med at en reduserer bruken av kommersielle aktører. Arbeiderpartiet mener at hver krone som brukes på eldreomsorg skal brukes til å gi best mulig kvalitet for brukeren. Derfor er Arbeiderpartiet motstander av at eldreomsorgen skal drives av private selskaper med mål om profitt.

- Hovedregelen i eldreomsorgen skal være at det er offentlig drevet, eller drevet av ideelle aktører.
- Innføre forbud på privat utbytte på tjenester innenfor eldreomsorgen.

49. AUF i Rogaland – Nei til feilslåtte innstramninger

Arbeiderpartiet skal føre en human og rettferdig asyl- og flyktningepolitikk. I krisetider er det viktig at vi er nettopp rettferdige og ikke glemmer vår solidariske forpliktelse ovenfor andre mennesker; at vi holder hodet kaldt og hjertet varmt. Arbeiderpartiet skal være partiet som viser vei i de store spørsmålene - vi skal være et tydelig styringsalternativ på venstresida.

I Norge har vi tradisjon for å møte kriser med brede forlik, og Arbeiderpartiet vil også i framtiden søke tverrpolitisk enighet i slike spørsmål. Vi må likevel ha som holdning å kritisere og ta til motmæle når politikk basert på fremmedfrykt kamufleres som brede forlik.

Nå har regjeringen foreslått 40 innstramningstiltak for en strengere asylpolitikk. Arbeiderpartiet vil aktivt utfordre Høyre/FrP-regjeringen når de fronter forslag som skaper en mer usikker framtid for asylsøkere i Norge, og som går til angrep på deres mulighet til å yte rettslig motstand i avvisningssaker.

Vi kan ikke se hvordan en asylsøker blir bedre integrert av at rammene rundt familiegjenforening blir enda smalere. Kutt i fri rettshjelp angriper asylinstituttet og asylsøkeres rettssikkerhet. Mennesker på flukt har behov for trygge rammer, forutsigbarhet og oppnåelige krav om de skal nå målet om opphold i Norge.

50. AUF i Rogaland – Rettsikkerhet

Arbeiderpartiet mener mennesker uten beskyttelsesbehov skal raskest mulig returneres fra Norge. Vi mener likevel at det er viktig å ivareta rettssikkerheten til asylsøkere. Regjeringen foreslår å avvike fri rettsråd i avvisningssaker for asylsøkere. De vil vurdere det samme for enslige mindreårige asylsøkere. Arbeiderpartiet mener det er uproblematisk å tilby fri rettsråd til mennesker som har behov for juridisk hjelp. Vi mener det er et lite målrettet og effektivt tiltak for bedre saksbehandling å skulle gjennomføre dette.

Derfor vil Arbeiderpartiet

- 1193 - Si nei til regjeringens forslag om å avvikle fri rettsråd i avvisningssaker for
1194 asylsøkere, og nei til å vurdere lignende tiltak for enslig mindreårige
1195 asylsøkere.
1196

1197 **51. AUF i Rogaland – Permanent oppholdstillatelse**

- 1198
1199 Arbeiderpartiet mener det skal stilles realistiske krav til mennesker som søker om
1200 oppholdstillatelse i Norge. Kravene skal ikke skape større usikkerhet - usikkerhet
1201 hemmer integrering.
1202
1203 Regjeringen foreslår en regel om tre års selvforsørgelse og en regel om at
1204 permanent oppholdstillatelse kan avslås dersom det foreligger
1205 "innvandringsregulerende hensyn". De vil og heve kravet til botid for å få permanent
1206 oppholdstillatelse fra tre til fem år. Arbeiderpartiet mener forslagene skaper
1207 usikkerhet og vil føre til at mange av de som faktisk skal bli boende i Norge må
1208 forholde seg til en langvarig midlertidighet. Dette er svært uheldig for mennesker som
1209 har flyktet og som trenger trygghet og stabilitet for å integrere seg. I en tid med
1210 økende arbeidsledighet og hvor vi vet at det er de med minst tilknytning til
1211 arbeidslivet som sliter mest, er det uakseptabelt å kreve tre års selvforsørgelse før
1212 man kan få permanent oppholdstillatelse.
1213
1214 Derfor vil Arbeiderpartiet:
1215
1216 - Si nei til regjeringens forslag om selvforsørgelse i tre år.
1217 - Si nei til regjeringens forslag om at permanent oppholdstillatelse kan avslås
1218 dersom det foreligger "innvandringsregulerende hensyn".
1219 - Si nei til regjeringens forslag om å heve kravet til botid fra tre til fem år.

1220 **52. AUF i Rogaland – Familiegjenforening**

- 1221
1222 Arbeiderpartiet mener vilkårne for å kunne få innvilget familiegjenforening ikke må
1223 være utformet på en slik måte at det sender flere mennesker på flukt. Vi kan ikke
1224 akseptere at mennesker som allerede lever i frykt for situasjonen til familien sin i
1225 krigsherjede områder, skal bli stilt ovenfor krav som skaper større usikkerhet og
1226 hindrer integrering.
1227
1228 Regjeringen foreslår å innføre et underholdskrav på over 300.000 kroner og et krav
1229 om fire års arbeid og utdanning i Norge for flyktninger som ønsker
1230 familiegjenforening. Å nekte familiegjenforening over lang tid vil kunne være en
1231 psykisk påkjenning for mange familier. Et fireårskrav vil i realiteten holde familier
1232 adskilt i flere år, ettersom det for mange vil være vanskelig å komme i jobb tidlig og
1233 fordi saksbehandlingstiden er lang.
1234
1235 Den lange ventetiden vil også kunne føre til at flere kvinner og barn legger på flukt. I
1236 dag er 8 av 10 asylsøkere menn som kommer alene. Fordi flukten over Middelhavet
1237 er farlig reiser mennene først og så kommer familiene etter på familiegjenforening.

Forslaget vil dermed kunne føre til at det kommer flere asylsøkere til Norge, noe også UDI-direktøren har advart mot.

Vi frykter regjeringens forslag til strengere krav om familiegjenforening vil sende flere mennesker på flukt.

Derfor vil Arbeiderpartiet:

- Si nei til regjeringens forslag om strengere vilkår for familiegjenforening, og nei til at disse også innføres for flyktninger.

53. AUF i Rogaland – Grensekontroll

Arbeiderpartiet mener Norge skal være et land med oversikt og god kontroll over egne grenser. Det er nødvendig for tryggheten til befolkningen og for at mennesker som tar seg inn og ut av landet gjør dette på lovlig vis, og i ordnede former.

Grensepolitikken vår skal ikke ha som mål om å avskrekke mennesker fra å søke asyl i Norge - Arbeiderpartiet mener vår praksis må ta utgangspunkt i et felleseuropeisk ansvar om mer rettferdig fordeling av asylsøkere. Vår grensepolitikk kan ikke være i strid med prinsippet om ansvarsdeling i flyktningkonvensjonens fortale.

Å innføre visumplikt for asylsøkere vil ramme mange. Politiet vil gis myndighet til å kunne bortvise mennesker på grenseovergangene, uten skriftlig vedtak eller klagerett. Arbeiderpartiet mener kompetansen på realitetsbehandling av asylsøknader ligger i UDI, og ønsker derfor ikke å fjerne UDI som vedtaksmyndighet i disse spørsmålene.

Regjeringen ønsker og muligheten til å kunne utvise mennesker med beskyttelse i et land, eller med opphold i et trygt tredjeland og gi de innreiseforbud i hele Schengenområdet. Arbeiderpartiet tiltaket vil ha tvilsom effekt. I dag er dette snakk om mennesker som allerede nektes å få realitetsbehandlet søknaden sin i Norge. Disse bortvises allerede ved grensen. Vi kan ikke se hvordan det å skulle gi disse menneskene innreiseforbud til hele Schengen-området vil være et tiltak for å løse dagens situasjon, snarere tvert i mot.

Vi kan ikke akseptere at mennesker nektes innreise til Schengen kun fordi de søker asyl. Det er en liten hensiktsmessig ressursbruk som vil tvinge ressurser vekk fra mer trengende saker i Norge og over på "straffetiltak".

Derfor vil Arbeiderpartiet

- Si nei til regjeringens forslag om utvidet hjemmel til å utvise personer med beskyttelse eller opphold i et annet land, og mulighet til å gi innreiseforbud til hele Schengen-området.

- 1284 - Jobbe for å sikre og ivareta et system for grensekontroll som harmoniserer
1285 med vårt felleseuropeiske ansvar.
1286 - Si nei til regjeringens forslag om visumplikt for asylsøkere.
1287 - Si nei til regjeringens forslag om at polititjenestemenn kan bortvise asylsøkere
1288 på grense mot nordisk naboland, uten skriftlig vedtak og uten klagerett.

1289 **54. AUF i Rogaland – Internflukt**

- 1290
1291 Regjeringens forslag om å fjerne kravet om at det ikke må være urimelig å henvise til
1292 internflukt møter kritikk fra FN. UNHCR er av den oppfatning at “rimelighetsvilkåret”
1293 er en del av Flyktningkonvensjonen, og mener regjeringens forslag om å gå bort fra
1294 kravet vil være i strid med konvensjonen. Norges fremste juridiske eksperter på
1295 området retter den samme kritikken mot regjeringen. Arbeiderpartiet deler denne
1296 oppfatningen, og vil derfor
1297
1298 - Si nei til regjeringens forslag om å gå vekk fra “rimelighetsvilkåret”.

1299 **55. AUF i Rogaland – Bevis- og risikokrav**

- 1300
1301 Dagens praksis for bevis-og risikokrav er i tråd med anbefalingene fra UNHCR.
1302 Beviskravet sier at forklaringen må være “noenlunde sannsynlig”, mens risikokravet
1303 sier at det skal være “velbegrunnet frykt” for alvorlige overgrep ved utsendelse.
1304 Regjeringen foreslår å endre beviskravet til “sannsynlig” og risikokravet til “sannsynlig
1305 følge” av utsendelse. Dette er en innstramning som vil føre til at flere som idag har
1306 grunnlag for beskyttelse, vil få avslag.
1307
1308 Arbeiderpartiet mener dagens praksis er tilstrekkelig og vil følge UNHCRs
1309 anbefalinger.
1310
1311 Derfor vil Arbeiderpartiet
1312 - Si nei til regjeringens forslag for ny praksis for bevis-og risikokrav.
1313

1314 **56. AUF i Rogaland – Barn på flukt**

- 1315
1316 Tredje ledd i utlendingslovens bestemmelse om beskyttelse (§28) sier at “Ved
1317 vurderingen etter første ledd skal det tas hensyn til om søkeren er barn”. Dette
1318 ønsker regjeringen å fjerne. Arbeiderpartiet mener barn bør ha en lavere terskel for å
1319 få innvilget beskyttelse enn voksne, som følge av en barnesensitiv vurdering.
1320
1321 Regjeringen ønsker også å utvide bruken av midlertidig oppholdstillatelser til å gjelde
1322 alle barn under 18 år, og begrunner dette med at mange sender barna sine i forveien
1323 slik at de kan søke om familiegjennforening senere. Tallene taler likevel imot
1324 regjeringen - Av de 499 enslige mindreårige asylsøkerne som fikk beskyttelse i
Norge i 2013, er det bare 28 som er gjenforent med familien sin i Norge i etterkant.

1325 Arbeiderpartiet mener derfor det ikke er behov for å utvide bruken av midlertidige
1326 oppholdstillatelser for alle under 18 år.

1327 Derfor vil Arbeiderpartiet

- 1328 - Si nei til forslaget om å fjerne hele tredje ledd i utlendingslovens bestemmelse
- 1329 om beskyttelse.
- 1330 - Si nei til forslaget om utvidet bruk av midlertidige oppholdstillatelser til å gjelde
- 1331 alle barn under 18 år.
- 1332

1333 **57. AUF i Rogaland – Uttalelse om norsk eksport av strategiske** 1334 **varer**

1335
1336 Å selge strategisk, lisensbelagt materiell til autoritære regimer styrker disse
1337 regimenenes militære kapasitet. Retningslinjene for norsk eksport av militært utstyr slår
1338 fast at menneskerettighetssituasjonen i mottakerlandet skal være avgjørende for
1339 vurderinger av lisenssøknader. I dagens operasjonaliseringen av retningslinjene
1340 bevares ikke intensjonen i regelverket. Menneskerettighetssituasjonen er ikke et reelt
1341 avslagsgrunnlag og i praksis er det kun utstyrets karakter som er avgjørende.
1342 I 2013 ble det eksportert militært utstyr til land som skraper bunnen av internasjonale
1343 menneskerettighetsrangeringer. Deriblant Egypt, De forente arabiske emirater,
1344 Algerie, Oman, Qatar og Saudi-Arabia. Ved å tillate salg av militært materiell til disse
1345 landene, legitimerer UD myndighetenes voldsmonopol og styrker deres evne til å
1346 undertrykke egen befolkning.

1347
1348 Slik sluttbrukererklæring fungerer i dag gir erklæringen ingen garantier for faktisk
1349 sluttbruk. Skandalene med norsk militær materiell det siste året viser behovet for en
1350 styrket kontrollmekanisme som sikrer at strategiske varer ikke havner på avveie.
1351 Dersom sluttbrukererklæring skal ha effekt i praksis, er det essensielt at eksporten
1352 kontrolleres også i etterkant. Å styrke håndhevingsmekanismer for
1353 sluttbrukerdokumentasjon kan være en løsning på dette. Det finnes mange gode
1354 eksempler på velfungerende sluttbrukererklæringsordninger i f.eks Tyskland og USA.
1355 Norge bør lære av dette og følge styrke ordningen.

1356
1357 De folkevalgte er ansvarlige for eksport av norske strategiske varer. I dag får hverken
1358 stortingspolitikere eller det norske folk vite hvilke land som får kjøpe norsk materiell
1359 før UD leverer sin årlige stortingsmelding minst et halvt år etter eksportåret er over.
1360 Tidsaspektet ved saksgangen er et hinder for åpenhet og medfører begrensninger i
1361 innsyn og debatt rundt den faktiske eksporten. Det gjør det vanskelig for både
1362 Storting og sivilsamfunn å påse at reglene overholdes. For å kunne oppnå faktisk
1363 parlamentarisk kontroll, må åpenhet være et grunnleggende prinsipp i norsk
1364 eksportkontroll. En slik åpenhet kan styrkes ved å offentliggjøre lisensvurderinger
1365 både ved avslag og tilslag.

1366
1367 For å sørge for at politikerne i større grad skal kunne ta ansvar for eksporten må de
1368 ha direkte mulighet til å påvirke dagens eksportpraksis. Derfor bør det vurderes om
1369 det skal opprettes et parlamentarisk eksportkontroll utvalg i Stortinget. Utvalget bør
1370 kunne instruere Utenriksdepartementet om motsigelser ved eksport til spesifikke

regimer, ved endring av eksportpraksis til et mottakerland, eller ved endring av politisk situasjon i mottakerlandet. Slik vil Stortinget ansvarliggjøres i større grad enn gjennom eksisterende praksis.

AUF mener at:

- All eksport av strategiske varer til autoritære regimer må stanses.
- Menneskerettighetssituasjonen i mottakerlandet skal ha en avgjørende effekt i lisensvurderingene.
- Sluttbrukererklæring bør kreves ved all eksport av militært materiell, også av NATO-land og nære allierte
- Muligheten for å utvikle kontrollmekansimer som kan muliggjøre håndheving av sluttbrukererklæring bør utredes
- Det innføres hyppige stikkprøvekontroller på oppgitt sluttbrukerdokumentasjon
- Eksportkontrollmeldingen må legges fram i løpet av andre kvartal året etter eksporten er gjennomført.
- Det bør opprettes et parlamentarisk eksportkontrollutvalg som kan instruere Utenriksdepartementet om motsigelser ved eksport til spesifikke regimer, ved endring av eksportpraksis til et mottakerland, eller ved endring av politisk situasjon i mottakerlandet.
- Eksportkontrollmeldingen må inneholde en begrunnelse for alle lisenssøknader, enten de avslås eller godkjennes.

Ordforklaring

Grunnen til at det er viktig å bruke begrepet "strategiske varer", og ikke begreper som "militært materiell" og "krigsmateriell" i lobbysammenheng er fordi "strategiske varer" inkluderer A-materiell, B-materiell og flerbruksvarer. "Militært materiell" henviser kun til A og B-materiell og utelater flerbruksvarer. Det er uheldig da en stor del av eksporten til autoritære regimer er flerbruksvarer. Flerbruksvare kan f.eks. være kommunikasjonsutstyr.

UD definerer begrepet «strategiske varer» som en fellesbetegnelse for varer og teknologi som kan være av betydning for andre lands utvikling, produksjon eller anvendelse av produkter til militær bruk eller som direkte kan tjene til å utvikle et lands militære evne, samt varer som kan benyttes til å utøve terrorhandlinger. Dette omfatter både UD's vareliste 1; forsvarsrelaterte varer, og vareliste 2; flerbruksvarer.

58. AUF i Rogaland – Oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja

Oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja har vært et stridstema i det politiske Norge i flere tiår. AUF mener det er på tide at Arbeiderpartiet tar en endelig avgjørelse som sikrer forutsigbarhet i nord og fremtiden for fiskeri- og turismenæringa.

Et startskudd for oljeboring i Lofoten Vesterålen og Senja betyr å binde opp ressurser i en industri med svært usikre fremtidsutsikter, og stor risiko. Hvorvidt oljeboring vil føre til arbeidsplasser og økonomiske ringvirkninger i lokalområdene er svært usikkert, og vil innebære ilandføring. Eksempelet fra Johan Casteberg-feltet i Finnmark viser at lokalsamfunnet i stor grad blir utsatt for all risiko, uten å føre til verdiskaping for dem som bor der. I tillegg står en tung utbygging av petroleumssektoren i direkte konflikt med satsing på eksisterende næringer og fornybar energi.

Oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja vil også føre til naturinngrep i et av verdens mest sårbare havområder. Å sette i gang oljeboring vil true naturmangfoldet og fiskeriindustrien i området, og sette på spill sårbare natur, og gyteområder for fisk. Ut i fra både et miljø-, bærekraft-, og næringsperspektiv bør vern av de langsiktige fiskeriressursene veie tyngre enn kortsiktige gevinster fra oljeindustrien.

Oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja står også i konflikt med Norges internasjonale klimaforpliktelser. AUF vil at Norge ikke skal drive en politikk som bryter med klimaforliket og enigheten i klimatoppmøtet i Paris. Petroleumssektoren er den største utslippsektoren i Norge, og bidrar årlig med over 31% av norsk CO₂-utslipp. I møte både med de internasjonale klimamålsetningene, og usikkerheten i markedet, må Norge øke takten i omstillingen til det grønne skiftet. AUF mener Arbeiderpartiet ikke kan være partiet som går i bresjen for å åpne for store naturinngrep i sårbare områder, samt forplikte seg til store utslipp fra nye petroleumsfelter i mange tiår fremover.

AUF mener at:

Arbeiderpartiet bør derfor ikke gå inn for oljeboring i feltene Nordland 6, Nordland 7 og Troms 2. Arbeiderpartiet bør også si nei til konsekvensutredning av disse områdene, da en konsekvensutredning innebærer åpning.

59. Rogaland Arbeiderpartis Utvalg for klima, energi og miljø – Dagens Globale utvikling er ikke bærekraftig

Mennesket har siden den industrielle revolusjon brukt jordas ressurser på en slik måte at en videre utvikling i samme retning og tempo vil kunne gi fremtidens generasjoner formidable ufordringer. En kursendring er nødvendig for å kunne bekjempe fattigdom og opprettholde vår livsstandard. FNs klimapanel viser at menneskelig aktivitet og forbruk av fossile brensler vil føre til farlig og irreversible klimaendringer dersom det ikke handles raskt. Samlet sett vil denne situasjonen true jordens evne til å produsere mat og levere vann til en voksende befolkning og resultere i store flyktningestrømmer. Vår generasjon er den første som har innsikt til å forstå at denne utviklingen ikke kan fortsette, og er den siste som kan gjøre noe med dette. Vi har et ansvar for å bidra en nødvendig kursendring i solidaritet med de generasjoner som kommer etter oss. Dette perspektivet må vi ta med ved politiske beslutninger på alle områder.

Klimaavtalen i Paris var et gjennombrudd

Klimaavtalen ble vedtatt av 195 nasjoner i desember 2015. Den har skapt grunnlaget for et internasjonalt regime for bekjempelse av global oppvarming og bærekraftig utvikling, og vil føre til at landene må inkludere virkningene for klima og bærekraftig utvikling i vurdering av kostnader og verdiene av offentlig og privat virksomhet. Det overordnede målet er å begrense den globale temperaturøkningen til under 2°C og tilstrebe et mål om 1,5°C i forhold til før-industriell tid. I andre halvparten av vårt århundre er målet at utslipp og opptak av CO₂ går i balanse. Det enkelte land skal selv fastsette mål og etablere planer for sine tiltak. Dette gir en klar melding: Aktiviteter som gir utslipp av klimagasser til atmosfæren vil strammes inn over tid, og vil kunne bli kostbare eller ulovelige.

Effekten for det globale klimaet må styre norsk klimapolitikk, men tiltak hjemme er viktig

En av de viktige beslutningene i Paris var å etablere et system for måling, rapportering og verifisering (MRV) av resultatene av ulike klimatiltak som inkluderer både nasjonale bidrag og bidrag i andre land. Dette gjelder også finansielle bidrag og annen støtte til bekjempelse og effekten av global oppvarming i fattige land. Dette sikrer at det blir enklere å bedømme om landene lever opp til sine egne ambisjoner og planer. Dermed kan Norge ikke bare fremme ambisiøse mål og tiltak. De må også gjennomføres. På den andre siden blir det lettere å utvikle en norsk klimastrategi som har et globalt siktemål i stede for et ensidig fokus på tiltak og utslippsreduksjoner i Norge. Norge kan ved å bruke sine finansielle, teknologiske ressurser og kompetanse utløse klimatiltak i andre land som gir utslippsreduksjoner som overstiger de samlede klimagassutslippene i Norge. Men utslippsreduksjoner er viktige også i Norge, som en del av det internasjonale klimasamarbeidet. Dessuten bidrar tiltak hjemme til endringer i holdning og handling som er viktig for å gjennomføre det grønne skiftet. Derfor må grunnlaget for vår klimastrategi etter Paris ha et globalt, men også et nasjonalt siktemål.

Rogaland Arbeiderparti krever at det utarbeides sterkere klimatiltak og tydeligere planer for hvordan Norge skal redusere utslippene i tråd med klimaavtalen i Paris.

Vi mener videre at det må utarbeides en helhetlig energipolitisk strategi, som sikrer effektive tiltak i Norge og som bidrar til at andre land kan redusere sine utslipp. Målet for strategien er å utvikle politikk og ordninger som tilrettelegger for å:

- Utnytte og utvikle Norges potensialet for produksjon av fornybar energi
- Sikre norsk energikrevende industri tilgang til rein energi for eksport av varer og tjenester av bærekraftige produkter
- Forsyne fornybar energi til petroleumsvirksomheten, transport og bygninger som alternativ til fossil energi
- Bygge ut el.kabler til Storbritannia og Europa som gjør det mulig for eksport av kraftoverskudd i Norge til andre land, og dermed bidra til at disse kan bli mindre

1508 avhengig av fossil energi

- 1509
- 1510 ○ Tilrettelegge for en verdensledende industriklynge for fornybar energi med
- 1511 utgangspunkt i Rogaland som kan gi grunnlag for en vekstindustri og økt
- 1512 sysselsetting. Utnytting av kompetansen som blir ledig innenfor olje og
- 1513 gassnæringen vil være en viktig faktor.
- 1514
- 1515 ○ Videreutvikle nasjonal kompetanse for finansiering, kommersialisering og
- 1516 markedsføring av fornybar energi. Som et ledd i dette må det planlagte
- 1517 investeringsfondet "Fornybar AS" legges til Stavanger.
- 1518
- 1519 ○ Utvikle et sterkere hjemmemarked for vindkraft i Norge med hovedfokus på å
- 1520 bidra til en industrialisering og global utbredelse av vindkraft til havs ved eksport
- 1521 av norsk teknologi og kompetanse.
- 1522
- 1523 ○ Sørge for en betydelig bedring av energieffektivitet i eksisterende bygg og en
- 1524 vesentlig reduksjon i energiforbruket i nybygg gjennom en forpliktende plan for
- 1525 offentlig eide bygg og utvide antallet ENØK tiltak for private husholdninger og
- 1526 næringsbygg.
- 1527

1528 **Byregionene er avgjørende for at de nasjonale målene skal nås**

1529

1530 Dette betyr at målene for utslippsreduksjoner i de større byregionene ytterligere må

1531 skjerpes, og at tiltakene som utvikles må gjennomføres mer konsekvent enn det som

1532 har vært praksis til nå. Ikke minst gjelder dette for Rogaland. Transportsektoren er

1533 nøkkelen, men viktig er også fossilfri energi og energieffektivitet i bygninger, samt

1534 energiproduksjon fra avfall og avgasser i jordbruket.

1535

1536 **Rogaland Arbeiderparti vil at**

- 1537
- 1538 ○ Region og byutviklingen i Rogaland anvender prinsippet om samordnet areal
- 1539 og kollektivtransport på en konsekvent måte som fører til lavere bruk av
- 1540 privatbil, økt bruk av kollektivtransport, sykkel og gange. Staten må selv legge
- 1541 disse prinsippene til grunn ved lokalisering av egne institusjoner, ikke sette
- 1542 disse til side slik som ved lokalisering av nytt sykehus i Stavanger
- 1543
- 1544 ○ Kollektivtransporten må bli fossilfri. Dette målet må ligge til grunn i
- 1545 fylkeskommunens samferdselsplanlegging. Merutgiftene ved dette må bæres
- 1546 av staten.
- 1547
- 1548 ○ På sikt må all transport baseres på fornybar energi. Nye kjøretøy bør være
- 1549 fossilfrie fra 2030. Det må settes krav til at felles garasjeanlegg tilrettelegges
- 1550 for el.ladning og i 2020 må dette gjelde for et flertall av garasjeplassene i
- 1551 fellesanlegg
- 1552
- 1553 ○ Fylkeskommunen og de store kommunene i Rogaland må oppdatere sine
- 1554 klima-, energi- og miljøplaner med ambisiøse mål og føringer for alle relevante
- 1555 sektorer. Beslutningsevnen for gjennomføring av tiltak må bedres, og et
- 1556 system for resultatoppfølging etableres som sikrer maksimal uttelling ved
- 1557 tildeling av resultatbaserte statlige midler i bymiljøavtalene.

- Utvikle et program for smarte byer i Norge gjennom bruk av informasjonssystemer og kommunikasjonsteknologi for å levere bedre tjenester til innbyggerne, forbedre energieffektiviteten, kollektivtransporten, avfallssystemene, og bidra til en grønnere byplanlegging.

60. Rogaland Arbeiderpartis Utvalg for klima, energi og miljø – Våre olje og gassressurser, CO₂ fangst og lagring og klimapolitikken

Klimapolitiske rammer må påvirke forvaltning av petroleumsressursene

Olje og gassproduksjon vil fremdeles være en betydelig faktor for økonomi og sysselsetting i Norge i årene fremover. Det er plass til betydelige volumer av olje og gass i den globale energimiksen selv innenfor 2°C-målet, men klimaavtalen i Paris vil føre til at importlandene vil fastsette mål og gjennomføre tiltak for å redusere utslippene av klimagasser fører til økte kostnader og begrensninger i bruk av fossil strategi og stimulere utbredelsen av ikke-fossil energi. Det europeiske energisystemet har som mål å være fossilfritt innen år 2050. Fremtidig forvaltning av de norske olje- og gassressursene må ta hensyn til at de klimapolitiske rammene i importlandene vil strammes til med en økende risiko for at markedene ikke er villig til å kjøpe tilgjengelig norsk olje og gass fra nye og mer kostnadskrevende felt til priser som gir nettoinntekter til det norske samfunnet.

- Det må stimuleres til tiltak i olje og gassvirksomheten som gir lavere utslipp av klimagasser, herunder bruk av havvind og annen fornybar energi på installasjonene
- Øke fondet for klimateknologi, fornybar energi og energiomlegging til 100 milliarder kroner i 2017, og styrke dette ytterligere fram til 2020.
- Etablere et nytt program for lavutslippsteknologi for olje- og gassektoren.
- Klimapolitiske rammebetingelser kan påvirke det langsiktige risikobildet for olje og gassvirksomhet i norske farvann. Tildeling av nye lete og utvinningstillatelser må tilpasse seg dette. Forutsigbarheten for selskapene må samtidig ivaretas

CO₂ fangst og lagring (CCS) må tas i bruk dersom 2 °C-målet skal kunne nås

Dette er konklusjonene til FNs klimapanel, samt IEA og en rekke andre institusjoner. Norge har hatt en ledende rolle i utvikling av forutsetningene for å anvende CCS som klimatiltak gjennom mange års CO₂-lagring på Sleipner-feltet, forskning og utprøving av CO₂ fangstteknologi og kartlegging av lagringsmuligheter på norsk sokkel

Rogaland Arbeiderparti vil at

- Norge fortsatt skal ta en ledende rolle i å utvikle de tekniske og kommersielle forutsetningene til å separere og lagre CO₂ permanent i undergrunnen

- 1604 ○ Norge bør fortsatt sikte mot å utvikle mulighetene for lagring av CO₂ under
1605 grunnen på norsk sokkel både fra Norge og andre land
1606
1607 ○ Norge må bidra til at det verdikjede for CCS og etableres med separering,
1608 transport og lagring av CO₂ i industriell skala, fortrinnsvis i Norge. Det viktigste
1609 prosjekter gjennomføres der man kan demonstrere den største tekniske og
1610 klimamessige nytteverdien av CCS, selv om dette innebærer at anlegget må
1611 etableres utenfor Norge.

1612 **61. Gjesdal Arbeiderparti – To barnehageopptak i året**

1613
1614 I norske kommuner har vi full barnehagedekning med makspriser. Dette er et viktig
1615 samfunnsgode. Gode barnehager er en viktig del av det offentlig finansierte
1616 velferdstilbudet til norske barnefamilier, og en nødvendig forutsetning for
1617 arbeidslinjen som preger norsk velferdspolitik og samfunnsutvikling.
1618

1619 Gode barnehager er viktig av flere grunner. Det er et viktig velferdstiltak som gjør det
1620 mulig for begge foreldre å delta i arbeidslivet. Barnehagene skaper et pedagogisk
1621 grunnlag for den læring som siden skaper en velutdannet og kompetent
1622 arbeidsstokk. Forskning viser at barn som går i barnehage får en svært viktig basis
1623 for mestring og utvikling senere i livet. I et slik lys fremstilles gode barnehager som
1624 ekstremt lønnsomme samfunnsinvesteringer.
1625

1626 1. september er blitt en svært viktig dato for småbarnsforeldre. For å få
1627 barnehageplass det påfølgende år i august eller september må barnet være født før
1628 denne datoen. Det betyr at barn født om høsten må vente i bortimot to år før de får
1629 plass i barnehagen. Grunnen til at det er slik er statens regler for finansiering av
1630 barnehager.
1631

1632 Gjesdal Ap mener disse nasjonale reglene må endres slik at vi får to opptak i året.
1633 Kommunene må få kompensert for de ekstra kostnadene som følger med en slik
1634 endring.

1635 **62. Gjesdal Arbeiderparti – Gratis barnehage, SFO og skolemat**

1636
1637 Barnehager, grunnskole og skolefritidsordning utgjør sentrale byggesteiner i det
1638 pedagogiske tilbudet som retter seg mot norske barn. Grunnskolen er obligatorisk, de
1639 to andre frivillige. Grunnskolen er gratis, barnehagen er regulert ved makspris mens
1640 pris på SFO er regulert gjennom det kommunale selvstyret.
1641

1642 Gjesdal AP mener det er gode grunner for at alle disse ordningene skal være gratis.
1643 Ved å gjøre dette gratis vil vi sikre alle barn et likeverdig pedagogisk tilbud i
1644 barnehage, skole og skolefritidsordning.
1645

1646 Mange land det er naturlig å sammenligne seg med har gratis skolemat som en del
1647 av det helhetlige pedagogiske tilbudet til elevene. Et felles måltid på skolen med
1648 næringsrik og variert kost, skaper både grunnlag for læring og for å utvikle et godt
1649 sosial felleskap på skolen. Vi mener at dette bør vurderes innført som en gratis

ordning også i den norske skolen.

En ordning med gratis barnehage, SFO og skolemat vil langt på vei kunne finansieres ved at barnetrygden legges om eller legges ned. Slik ville en universell rett bli erstattet med tre nye. Gjesdal Ap vil ha utredet en slik barnehage-, skolemat- og skole og skolefritidsreform gjennom en slik omlegging av barnetrygden.

63. Gjesdal Arbeiderparti – Ålgårdbanen inn i NTP 2018-2029

Her er åtte gode grunner til at gjenåpning av Ålgårdbanen må inn i NTP 2018-2029:

- I og med at banen ligger der og kun trenger en oppgradering, vil kostnadene være mye lavere enn ved bygging av en ny jernbane. Jernbaneverket har i 2012 estimert at oppgraderingen vil koste kr 582 millioner, pluss 30 % for uforutsette kostnader.
- Det er tilstrekkelig trafikkgrunnlag til å gjenåpne Ålgårdbanen. En analyse utarbeidet av Urbanet Analyse i 2015 på vegne av Gjesdal kommune, Sandnes kommune og Næringsforeningen i Stavanger viste et trafikkgrunnlag på opptil 1,4 millioner av- og påstigninger i året.
- Det er mulig å få til avganger hvert 30. minutt på Ålgårdbanen uten at det er nødvendig med ekstra togsett eller bemanning. Dette fremkommer i en utredning Jernbaneverket lagde for Jærbanen i 2009.
- Reisetiden for folk som reiser med kollektivt fra Ålgård vil bli kraftig redusert. Utredningen fra 2009 viser en reisetid til Sandnes på 10-12 minutter og til Stavanger på ca. 27 minutter.
- Redusert reisetid vil gi skoleungdom fra Gjesdal flere reelle alternative videregående skoler å velge mellom, da de fleste av skolene ligger langs Jærbanen.
- Utbygging av "grønne" kollektivalternativer som jernbane er avgjørende for å nå klimamålet om begrense temperaturstigningen til 1,5 grader.
- Kongeparken og etableringen av Norwegian Outlet gjør at det er behov for å få etablert et høyverdig kollektivtilbud til Ålgård. Særlig av hensyn til parkeringssituasjonen i Ålgård sentrum.
- Gjenåpning av Ålgårdbanen vil være et viktig sysselsettingstiltak i en region med stigende arbeidsledighet, slik byggingen av Ålgårdbanen var på 1920-tallet.

Rogaland Arbeiderparti vil:
Jobbe for å få Ålgårdbanen inn i NTP 2018-2029.

64. Gjesdal Arbeiderparti – Asyl- og flyktningpolitikk

Vi opplever en situasjon med større politisk uro globalt enn på lenge. Det er borgerkrig og uro i mange land. Særlig er situasjonen i Midt Østen urovekkende. Dette fører til enorme menneskelige lidelser i disse landene. Millioner av mennesker er fordrevet internt i eget land eller til naboland. Antall flyktninger er den høyeste siden 2. verdenskrig.

Dette utfordrer verdenssamfunnet. Vi må bidra til en utvikling mot fred og stabilitet. Det er viktig å bidra med nødhjelp og medisinske nødtiltak på kort sikt, og hjelp til gjenoppbygging av infrastruktur og økonomisk utvikling på lengre sikt. Utviklingen av de krigs- og borgerkrigsrammede landene er best tjent med at flest mulig hjelpes i sitt eget land eller i naboland. På denne måten sikres disse landene utviklingsmuligheter når stabilitet og fred kan gjenopprettes. Arbeiderpartiet mener at Norge skal bidra med økonomiske midler og personell både gjennom FN og andre former for internasjonalt samarbeid.

Samtidig må vi sammen med andre europeiske land være med og ta ansvar for den store strøm av flyktninger som kommer til Europa, og finne løsninger for å håndtere denne flyktningestrømmen på et europeisk nivå.

Arbeiderpartiet står for en human asyl- og flyktningepolitikk i tråd med internasjonal rett og våre solidariske tradisjoner. Norges asyl- og flyktningepolitikk må være utformet slik at den gir beskyttelse til de som etter internasjonal rett har rett på beskyttelse gjennom asylretten. Denne retten må ikke forveksles med ordinær innvandring. Asyl eller opphold på humanitært grunnlag er en menneskerett for den som er forfulgt, innvandring er ikke en menneskerett. Vår asyl- og flyktningepolitikk må være utformet slik at vi både overholder våre internasjonale forpliktelser, og sikrer god integrasjon av de asylsøkere og flyktninger som bosettes i Norge.

Mange innbyggere både i Norge og andre europeiske land er engstelige for flyktningestrømmen. Dette er det viktig at vi tar på alvor. Vi må møte dette med informasjon, saklige argumenter og med en politikk som ikke nærer opp under skepsis eller fremmedhat, men skaper stabilitet og trygghet alle innbyggerne. Asyl- og flyktningepolitikken må være rettferdig. Den må også være streng på den måten at ikke alle kan få opphold. For å håndtere flyktningestrømmen på en god måte, og få til en god integrering i norske kommuner, må vi opprettholde en politikk som forbeholder asylinstituttet for de som trenger beskyttelse, og håndhever en restriktiv politikk i forhold til de som ikke har krav på det.

65. Klepp Arbeiderparti – Energi- og miljø

Årsmøtet i Klepp Arbeiderparti vil påpeike at bruk av elektrisitet og varmepumper samt elbilar, må prioriteras i det private og offentlige. Vasskraft må beskyttast i Noreg. Forslaget med vedlegg blir sendt til Rogaland Arbeiderparti.

Bakgrunnsinfo fra Thor Rohde:

Ved siste årsmøte i Klepp AP hadde jeg et forslag som gikk på luftforurensing. Det ble ikke forstått og fikk en dårlig fremføring i Rogaland AP. og forståelse i Klepp AP Fremmer i år et nytt forslag som påpeker at bruk av elektrisitet og varmepumper samt el. biler må prioriteres i det private og offentlige. Vannkraft må beskyttes til bruk i Norge.

Begrunner dette med artikkelen her:

http://energipolitikkogmiljopolitikknorskemotsettinger.origo.no/-/bulletin/show/861452_norske-politikere-er-kunnskapsloese-naar-det-gjelder-luftfor?ref=checkpoint

Norske politikere er kunnskapsløse når det gjelder luftforurensing. Dette fører til for tidlig død og sykdom i Norge.

Det er et paradoks når vi ser Norges miljøvernminister med Champagne i Paris kun drøye 2 måneder etter at Norge ble dømt for ikke å oppfylle sine forpliktelser når det gjelder luftforurensing.

I kortversjonen, oversatt til norsk heter det: Kongeriket Norge har feilet med å oppfylle sine forpliktelser etter avtalen med European Economic Area fra 2008 om renere luft i Europa.

Dommen er fra 2 oktober 2015. Hele dommen her: http://www.eftacourt.int/fileadmin/user_upload/Files/Cases/2015/07_15/7_15_Judgment.pdf

Norge må ta kostnadene med saken.

Det verste her er at Norge har mulighet til å bedre det vi er dømt for, men ikke det vi soler oss i glansen av, i festtalene.

Utslippene av PM 2,5/10 (svevestøv) har øket etter at avtalen ble inngått.

Arroganse? Eller uvitendhet?

CO2 er forurensingen som alle snakker om, den fører til global oppvarming.

Målet er å begrense utslippet slik at temperaturstigningen i årene som kommer ikke overstiger en stigning på 1,5 grader. På tide med noen tall nå.

De fem største utslipslandene er: Kina, USA, India, Russland og Japan.

Ser vi på Skandinavias utslipp, dvs. Finland, Sverige, Danmark og Norge, har vi til sammen ca. 0,9 % av topp fem sine utslipp, Norges del ca. 0,23 %. Totalt, alle land, er Norges utslipp ca. 0,16 %.

Norske "miljøvernere" gjør et stort nummer av at vårt CO2 utslipp øker, mens utslippet i Danmark og Sverige går ned. Vi i Norge har nær 100 % fornybar elektrisitetsforsyning, vi kan ikke redusere utslipp på dette området slik mange andre land kan. I tillegg har vi oljeindustri. En industri som har gitt oss den velstanden vi har. Vi har høyere utslipp pr. innbygger enn mange andre land.

På tross av dette er våre utslipp av CO2 ca. 0,16 % av verdens utslipp.

1787 I global sammenheng er 0,16 % ubetydelig, uten at jeg dermed mener at vi ikke skal ta
1788 vår del.

1789
1790 Når en hører "engasjerte" norske miljøpolitikere blir det rent komisk i forhold til
1791 faktiske tall. Vi kan legge Skandinavia øde, uten at det har innvirkning på de globale CO2
1792 utslipp. (tall hentet fra "Globalis")

1793
1794 **I verden er det særlig en sektor som forurensar mye, produksjon av elektrisk**
1795 **energi.**

1796
1797 De største utslippene kommer fra kull, der brunkull er verstingen.
1798 I Norge har vi ca. 99% forurensingsfri elektrisk energi. Vannkraft er og må forbli vår
1799 viktigste leverandør av denne type energi. Det var en tid da det ble bygget industri der
1800 det var vannfall nok til å produsere elektrisitet. Vi fikk kortreist elektrisitet. Nå kaster vi
1801 bort 10 – 15 % i tap på overføringer, alt etter hvor langt den transporteres.
1802 Uten dette tapet kunne elektrisiteten vært brukt lokalt til rimelig pris. Det hadde vært
1803 arbeidsplasser.

1804
1805 Denne energien selger vi nå til utlandet og vi erstatter den ved gass og ved her hjemme.
1806 Det legges kabler til flere land for eksport. Det heter riktignok utveksling, men vi har
1807 erfaring fra en del år tilbake da nedbøren om høsten uteble. Da ble folk oppfordrett til å
1808 fyre med ved og det ble importert elektrisitet til meget høy pris, som ble videreført til
1809 forbrukerne.

1810
1811 I tillegg selges nå småkraftverkene ut. Selskap i Tyskland har sikret seg flere.
1812 Vi ser utbygginger der boliger forsynes med vannbåren varme og vannet varmes i stor
1813 grad opp av gass. Et stort paradoks når vi tenker tilbake på den massive motstanden det
1814 var da det var snakk om å bygge gasskraftverk, da vi hadde for liten produksjon fra
1815 vannkraft.

1816
1817 Vi eksporterer stadig mer av vår forurensingsfrie energi og produksjonsanlegg. Som om
1818 ikke det er nok øker vi elektrisitetsavgiften, noe som gjør den forurensingsfrie energien
1819 dyrere. Resultat, mer helseskadelig forurensing i Norge, særlig i tettbygde strøk.
1820 Der gass erstatter olje både ute og hjemme er dette meget bra, når den brukes i stedet
1821 for elektrisitet er det galt. Det gir mer forurensing. Luftforurensingen øker i Norge.
1822 I Norge har vi to viktige og fornybare resurser, vannkraft og fisk.

1823
1824 Forvaltningen av fisk er et eget avsnitt, der er det mye galt etter min mening i nasjonal
1825 sammenheng. Dette er for stort til å ta for seg i denne omgangen. Den har det til felles
1826 med elektrisitet at den angripes av krefter som ikke gagnar Norge.

1827
1828 **Luftforurensing er det området Norge er dårligst på.**

1829 Det kan se ut som om ingen ansvarlige har tatt tak i dette noen gang, om det også fra
1830 norske forurensingsmyndigheter har vært gitt klar beskjed.

1831 De nyeste tall jeg finner om luftforurensing er fra WHO og EPA (USA)
1832 2012 ca. 3,7 mill døde av luftforurensing, ca 223 000 av disse, lungekreft. Klipp fra WHO:
1833 _ Ambient (outdoor air pollution) in both cities and rural areas was estimated to cause
1834 3.7 million premature deaths worldwide per year in 2012; this mortality is due to
1835 exposure to small particulate matter of 10 microns or less in diameter (PM10), which

1836 cause cardiovascular and respiratory disease, and cancers._
1837 De mest forurensede områdene i verden er syd og øst Asia.
1838 Tettbygde områder i hele verden er rammet også i Norge.
1839 Tallet på fortidlig døde i Norge er anslått til 1500 – 2000 pr. år.
1840 I tillegg får flere tusen barn Astma årlig.
1841 EPA (U.S. Environmental Protection Agency) har flere gode formuleringer på sine sider,
1842 eks:
1843 "Barn er ikke små voksne" De skriver det som er åpenbart, barn er ikke ferdig utvokst,
1844 de utvikler seg og bl.a. lungene vokser. I tillegg er de mer fysisk aktive ute og får dermed
1845 partikler ned i de innerste kroker av lungene. De kan bli "friske" som unge voksne, men
1846 skaden i forsterket utgave kommer når man blir noe eldre. Gir seg gjerne utslag
1847 som KOLS og/eller hjerteproblem. Det er de noe eldre som dør for tidlig. Diagnosen kan
1848 være, kreft, hjerteinfarkt, KOLS og lignende.
1849 I Norge som i andre land vil en se personer som har vært utsatt for industristøv dør
1850 tidligere enn funksjonærer.
1851 I norsk statistikk klassifiserer en personer etter utdanning og inntekt og konkluderer
1852 med at de med høyest inntekt lever lengre. Eller som i Oslo folk på vestkanten har 13 år
1853 lengre levetid.
1854 Industristøv er ikke nevnt. KOLS kobler en til røyking, også for dem som ikke har røykt,
1855 passiv røyking sier myndighetene
1856 Det er mindre forurensende industri nå, men det er mer biler og hus.
1857 De største forurensene i tettbygde strøk er dieselmotorer og vedfyring. Her må en
1858 merke seg at store dieselkjøretøy slipper kun ut en tredjedel av små kjøretøy.
1859 Sykling langs sterkt trafikkerte veier, der en peser etter luft, er meget skadelig.
1860 Mye kan gjøres her relativt fort, som for eksempel forby salg av nye små dieselkjøretøy
1861 fra en gitt dato samt å skifte ut oppvarming til elektrokjeler.
1862 El.biler har 0 utslip av partikler. Kommunene og mange lokale virksomheter har mange
1863 små servicebiler, eks. hjemmehjelp, inspektører etc. All småkjøring lokalt bør være
1864 el.biler.
1865 Videre kan en på noe sikt pålegge cruise skip å bruke landtilkobling ved kai. Her må det
1866 gjøres en jobb både på land og skip. Det må settes en dato.
1867 De som snakker om å elektrisifisere norsk oljevirkosomhet offshore, bør få seg et kurs
1868 snarest.
1869 De må bli gjort kjent med konsekvenser, dimensjoner, tap. etc.
1870 Omformer til å ta imot landstrøm er meget plasskrevende. Plass har en ikke på riggene.
1871 De må bygges større. Kostnadene med fallende oljepriser vil være betydelige.
1872 I tillegg må riggene ha komplett e. verk ombord av sikkerhetshensyn.
1873 Her gambler en med norsk vannkraft. Arvesølvet vårt selges til utlandet og
1874 oljeindustrien, mens norske husstander på landjorden får dyrere og usikker
1875 elektrisitetsforsyning.
1876 Vannkraft skulle være norske husstander og industri sin sikkerhet. Det beste midlet til
1877 mindre svevestøv PM 2,5/10
1878 Daglig dør ca. 5 personer for tidlig død i Norge. Flere tusen barn får årlig Astma.
1879 **I Norge må vi tenke mer på å elektrisifisere fastlandsnorge og å bruk kortreist**
1880 **elektrisitet til å bygge industri og arbeidsplasser og mindre på eksport.**
1881 **Det er å tenke på å omdanne norske aksjeselskap, som omfattes av aksjeloven, til**
1882 **selskap som kan kontrolleres og styrs av norske myndigheter.**
1883 **Hvor mange skal dø for tidlig i årene som kommer?**
1884 **Dette er vel så farlig som tobakksrøyk, trolig mye farligere.**

1885 **Trafikkofre er nærmest ingenting i forhold.**
1886 **Hvorfor er det mer “glamorøst” å dø i trafikken enn av svevestøv?**
1887

1888 **66. Suldal Arbeiderparti – Innvandringspolitikk**

1889
1890 Årsmøtet vedtok samrøystes fylgjande uttale framsett av Reidun Korsvoll for
1891 oversending til Arbeiderpartiet si stortingsgruppe og Rogaland Arbeiderparti.
1892
1893 ”Suldal Arbeidarparti vil be om at partiet sentralt tar avstand frå Regjeringa sin
1894 innvandringspolitikk slik den no vert presentert av innvandrings- og
1895 integreringsminister Sylvi Listhaug.”
1896

1897 **67. Tysvær Arbeiderparti – Konkurransetsetting og privatisering av offentlige tjenester**

1898
1899
1900 Bakgrunn:
1901 *Konkurransetsetting og privatisering av offentlige tjenester har vært et viktig tema i*
1902 *valgkampen 2015 i mange kommuner. Nye politiske flertall i mange kommuner har*
1903 *varslet at de ønsker å ta sykehjem og andre omsorgstjenester tilbake i kommunal*
1904 *drift, etter dårlige erfaringer med kommersielle aktører. Samtidig som denne debatten*
1905 *har foregått på demokratisk vis i kommunene, for åpen scene i valgkampen, foregår*
1906 *det nemlig viktige prosesser bak kulissene - som kan få enda større betydning.*
1907
1908 *Siden 2013 har den norske regjeringen deltatt i forhandlinger om TISA, sammen med*
1909 *EU, USA og 21 andre land. Målet med forhandlingene er å bli enige om et sett med*
1910 *regler for handel med tjenester på tvers av landegrensene, som skal gjøre det lettere*
1911 *for selskaper å selge tjenester i andre TISA-land. Tjenester kan beskrives som «alt*
1912 *du ikke kan slippe på foten din». I motsetning til vanlige varer, som enkelt kan fraktes*
1913 *over store avstander, handler tjenester i større grad om kontakt mellom mennesker,*
1914 *eksempelvis innen helse- og omsorgsområdet. Avtalen ligger an til å sikre at*
1915 *utviklingen bare kan gå en vei: i retning mer avregulering av tjenestesektoren.*
1916
1917 *Mens vanlige folk, fagforeninger og opposisjonspartier holdes utenfor, er det en*
1918 *annen gruppe som har langt mer innsyn og innflytelse i forhandlingene. Det er*
1919 *tjenestelobbyen, ledet av gigantselskaper som Walmart, FedEx, en rekke storbanker,*
1920 *forsikringsselskaper, kommersielle helseforetak og Telenor. De ønsker en så*
1921 *omfattende avtale som mulig.*
1922
1923 *Samtidig jobber regjeringen for en mulig norsk deltakelse i den omfattende handels-*
1924 *og investeringsavtalen TTIP mellom EU og USA, og er i ferd med å utforme en*
1925 *kontroversiell modell for bilaterale investeringsavtaler (BIT). Felles for disse*
1926 *framstøtene er at de vil undergrave norske myndigheters rett til å regulere markeder*
1927 *og utøve en progressiv politikk som fremmer vanlige folks interesser på bekostning*
1928 *av de store selskapene og markedet.*

- 1929
- 1930 *Høyres stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland ga i 2014 uttrykk for et sterkt*
- 1931 *ønske om å innføre endringer som ikke kan reverseres ved et eventuelt*
- 1932 *regjeringsskifte i 2017. «Vi skal skvise så mye tannkrem ut av tuben at Ap ikke får*
- 1933 *puttet det tilbake,» sa Helleland til VG om behovet for å komme i gang raskt med*
- 1934 *regjeringens jernbanereform.*
- 1935
- 1936 *Det er nettopp dette TISA handler om: Regjeringen ønsker å binde oss opp til Høyre-*
- 1937 *politikk for all framtid. Rekker de å gjøre det før valget i 2017, vil avtalen binde alle*
- 1938 *framtidige Storting og kommunestyrer - uavhengig av hvordan det måtte gå i*
- 1939 *framtidige valg.*
- 1940
- 1941 Dette bør selvsagt Tysvær Arbeiderparti mene noe om, foreslår derfor følgende
- 1942 uttalelse fra årsmøte i Tysvær Arbeiderparti, som sendes til Arbeiderpartiet sentralt:
- 1943
- 1944
- 1945 **Forslag til vedtak:**
- 1946
- 1947 **Åpenhet og internasjonale avtaler**
- 1948 I mange av de landene i verden som er rike på naturressurser, kommer ikke denne
- 1949 rikdommen folket til gode. Selskapene som utvinner naturressursene og
- 1950 styresmaktene sitter ofte igjen med størstedelen av fortjenesten, og i mange tilfeller
- 1951 er denne plassert i skatteparadiser. Dette bør ikke Arbeiderpartiet akseptere, og vi vil
- 1952 derfor oppfordre til et samarbeide med andre organisasjoner/sammensetninger som
- 1953 arbeider for åpenhet om kapitalstrømmer.
- 1954 I forbindelse med forhandlingene om frihandelsavtale mellom EU og USA,
- 1955 Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP), samt modell for bilaterale
- 1956 investeringsavtaler (BIT) bør Arbeiderpartiet ta initiativ til samarbeide med andre
- 1957 Norske, Nordiske og Europeiske partier som er for åpenhet rund forhandlingene.
- 1958 Arbeiderpartiet må gå imot avtaler som ikke sikrer rettferdig handel eller der de
- 1959 grunnleggende faglige rettighetene ikke respekteres. Dette gjelder også
- 1960 frihandelsavtaler som åpner for at selskaper kan gå til søksmål mot Norge, der nye
- 1961 tvisteløsningsmekanismer mellom investorer og stater legges til grunn.
- 1962 Arbeiderpartiet må stå støtt at de nasjonale regjeringer skal fullt ut ha rett til å gi lover
- 1963 til gavn for befolkningen i form av skattlegging, helse, miljø, sikkerhet, samt sosiale
- 1964 og arbeidslivsmessige lover og regler.
- 1965
- 1966 Arbeiderpartiet må være en pådriver for at arbeidstakerrettigheter og rettferdighet
- 1967 inkluderes og respekteres i internasjonale handelsavtaler som Norge er part i.
- 1968 Arbeiderpartiet må gå klart ut og kreve åpenhet og en demokratisk debatt rundt
- 1969 forhandlinger, samt grundige konsekvensutredninger av disse.

1970 **68. Øystein Langholm Hansen – Frivilligheten trenger**

1971 **forutsigbarhet, spillpolitikken fortjener klokskap**

1972

- 1973 Vi er mange mennesker i Rogaland, og mange mennesker gjør at vi trenger økt tilrettelegging
1974 for aktivitet.
- 1975 Frivilligheten gir uvurderlige bidrag til gode oppvekstvilkår, fellesskap, mangfold og
1976 livskvalitet. Gjennom organisasjoner, ildsjeler og anlegg av ulike slag, tilrettelegges det for
1977 naturopplevelser og fysisk aktivitet til folk i alle aldre.
- 1978 I Rogaland finnes det et mangfold av frivillige organisasjoner innen idrett, kultur, natur og
1979 miljøvern, humanitære foreninger og religiøst arbeid. Høy aktivitet gjenspeiler seg også i
1980 fordeling av spillemidler. Flere titalls millioner tilfaller hvert år gode tiltak i Rogaland
- 1981 Tippemidlenes betydning for hva vi får til i fellesskap kan ikke overvurderes. Overskuddet
1982 fordeles med 64 pst. til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige,
1983 eller humanitære organisasjoner. Slik finansieres kulturbygg, den kulturelle skolesekken, og
1984 eks.vis bibliotekutvikling. Men også Norsk Folkehjelp, Redningsselskapet, Kreftforeningen,
1985 Redd Barna og mye mer. Overskuddet til fordeling i fjor var på 4,5 mrd. kroner. Siden 1948
1986 er 126 mrd. kroner fordelt.
- 1987 Ordningene med spillemidler og med grasrotandelen er en ubetinget suksess. Samtidig gir
1988 Norsk Tippings enerett mulighet til å føre en ansvarlig og anstendig spillpolitikk, med
1989 personlige spillkort, identitetskontroll, spillgrenser og ingen VIP- og/eller lokkebonuser.
1990 Spillproblemer begrenses, og fordi fellesskapet er eier, kan spill fjernes eller endres over
1991 natta. Dette står i skarp kontrast til kommersielle internasjonale spillselskaper. Mens 60 øre
1992 av hver krone det spilles på gjennom Norsk Tipping går til gode formål i lokalsamfunnene, vil
1993 tilsvarende beløp fra lisensselskapene ha vært 15 øre.
- 1994 Rogaland Arbeiderparti vil på det sterkeste advare imot regjeringens iver etter å liberalisere
1995 spillpolitikken. Nær sagt alle frivillige organisasjoner har uttrykt tilsvarende motstand.
- 1996 Istedenfor å slippe til nye og aggressive spillselskaper, bør vi ta hensyn til de om lag 80 000
1997 menneskene som har spillproblemer. Regjeringen bør også bidra til å få blokkert for reklame
1998 fra utlandet, når det dreier seg om ulovlige spillselskaper.
- 1999 Det burde være enkelt å si ja til å videreføre Norsk Tipping, en ansvarlig spillpolitikk og
2000 forutsigbarhet for store deler av norsk frivillighet.

2001 **69. Haugesund Arbeiderparti – Kommuneøkonomien må styrkes**

- 2002
- 2003 Spesielt gjelder dette frie inntekter.
- 2004
- 2005 Begrunnelse : Kommuneøkonomien har lite handlingsrom. Dette gjelder kommune-
2006 Norge generelt, og Haugesund spesielt. Etter flere år med jubeløkonomi i Norge er
2007 Haugesund kommunes økonomi likevel på bunn. Vi befinner oss på ROBEK-listen, alle
2008 reserver er brukt opp, vi har et oppsamlet driftsunderskudd på over 160 mill.kr.,
2009 kommunen er forgjeldet ti, og situasjonen forverres ytterligere med langsiktige og dyre
2010 leieavtaler med private aktører. Haugesund Høyre har sittet med makten i
2011 oppgangstidene for landet og mens Haugesund kommune er brakt i denne situasjonen.
2012 Når vi nå går inn i nedgangstider har vi ikke noe å tære på.
2013

2014 Ut fra hva som skjedde når Erna Solberg var kommunalminister i Bondevik-regjeringen
2015 er det ingen grunn til å forvente forbedring av kommuneøkonomien fremover. Vi får
2016 imidlertid håpe at den sittende regjering ser alvor et i situasjonen ikke minst i lys av
2017 økende arbeidsledighet, og vil gå inn med økt støtte til kommunene. Hver enkelt
2018 kommune vet hvor skoen best trykker. I noen kommuner kan det være et skrikende
2019 behov for større lærertetthet, andre har behov for flere hender i omsorgssektoren, og
2020 mange kommuner har slitt med å få tak i kvalifiserte ingeniører. Arbeiderpartiet må
2021 jobbe for en forbedring av kommuneøkonomien, og som gir større trygghet for de
2022 tjenester kommune-Norge skal ivareta overfor innbyggerne og gi rom for økt
2023 sysselsetting.
2024

2025 **70. Haugesund Arbeiderparti – Mer human asyl- og flyktningpolitikk**

2026 **Begrunnelse**

2027
2028 Vår uttalelse skrives når debatten rundt utsendingene av asylsøkere fra Finnmark er på sitt
2029 aller heteste. Det sies at asylforliket skal innebære en streng men rettferdig politikk. Streng,
2030 ja der er vi enige, men rettferdig? Nei, det stoler vi ikke på! Hadde det vært så vel, ville
2031 Haugesund Arbeiderparti heller ikke kommet med denne uttalelsen. Vi stoler ikke på
2032 innvandrings- og integreringsministerens forsikringer og vurderinger når det gjelder
2033 Russlands evne og vilje til å ivareta sikkerheten for de menneskene som kommer i retur og
2034 de rettigheter de har etter internasjonale konvensjoner.
2035

2036 Integreringsperspektivet synes å være totalt borte i den politikk som føres av den sittende
2037 regjering. Dette forsterkes voldsomt av retorikken til den ministeren som har hovedansvaret
2038 for integrering, Sylvi Listhaug. Hennes uttalelser svekker tillitten til henne og dermed
2039 regjeringens evne til å gjennomføre den asylpolitikken som asylforliket legger opp til. De
2040 verste uttalelsene er at flykningene bæres på gullstol, og at vi som taler flykningenes sak
2041 omtales som godhetstyranner.
2042

2043 Haugesund Arbeiderparti finner det vanskelig å forstå at Arbeiderpartiet skal være den
2044 fremste garantisten for asylforliket, når dette forliket undergraves av den ministeren som
2045 sitter med ansvaret for gjennomføringen. Slik vi har tradisjon for i Norge når det gjelder f.eks.
2046 forsvarspolitikken og utenrikspolitikken er det viktig og riktig med bredt forlik i asylpolitikken.
2047 Vi synes imidlertid at det er på tide at Arbeiderpartiet sier fra at nå er det nok. Den politikk
2048 som praktiseres er ikke slik vi så for oss i forliket. Venstre og KrF som er de fremste
2049 garantistene for at mindretallsregjeringen overlever har på en mye tydeligere måte enn
2050 Arbeiderpartiet markert avstand til asylpraksisen vi nå er vitne til. Dette paradokset må vi
2051 også ta inn over oss.
2052
2053

2054

2055

2056 **71. Haugesund Arbeiderparti – Helhetlig tilbud med økt deltakelse**
2057 **fra frivillige lag og organisasjoner**

2058
2059 Begrunnelse:

2060
2061 Sykdom og funksjonstap kan føre til sosial isolasjon, ensomhet og opplevelse av å ikke
2062 mestre sin livssituasjon. Det må legges bedre til rette for å kunne leve et aktivt og godt liv
2063 når et verdig og helhetlig helsetilbud skal sikres. Ressurser og mulighet for mestring må få
2064 økt fokus. Frivillige lag og organisasjoner består av ressurspersoner som har gode tilbud til
2065 ulike brukergrupper og innehar kompetanse som må nyttiggjøres bedre. Vi tror at kontakt
2066 med frivillige lag og organisasjoner er med på å fremme helse for den enkelte og har stor
2067 betydning for mennesker som føler seg alene med sin sykdom.

2068
2069 **Forslag:**

2070
2071 Haugesund Arbeider ønsker å legge til rette for å styrke de frivillige lag og
2072 organisasjoners mulighet for å bidra til et verdig, helhetlige tjenestetilbud til alle som
2073 lever med kroniske sykdommer og at samhandling med kommunale, offentlige helse- og
2074 omsorgstjenester styrkes.
2075

2076 **72. Haugesund Arbeiderparti - Pedagogisk-psykologisk tjeneste**

2077
2078 **Forslag:**

2079
2080 Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT eller PP-tjenesten) for kommuner og fylkeskommune
2081 bør slås sammen til en felles tjeneste med forankring i kommunen.

2082
2083 **Begrunnelse:**

2084
2085 PPT i kommunene har ansvar for pedagogiske tjenester i barnehage og skole til barnet har
2086 fullført ungdomsskolen. PPT samarbeider tett med det øvrige støtteapparatet i kommunen for
2087 å samordne tiltak rettet mot det enkelte barn for å gi mest mulig virkningsfulle tjenester. Når
2088 eleven når trinnet på videregående nivå, overtas ansvaret for pedagogisk hjelp av
2089 fylkeskommunens PPT. Etter tre år på videregående er eleven igjen kommunens ansvar.
2090 Avbruddet kan i noen tilfeller være uheldig fordi kontinuiteten brytes og kan forsinke at
2091 nødvendige tiltak settes i verk - blant annet for å forhindre at elever dropper ut av
2092 videregående skole. En gjennomgående pedagogisk – psykologisk tjeneste vil lettere kunne
2093 identifisere elever som har behov for hjelp slik at den til rett tid kan treffe effektive hjelpe
2094 tiltak.
2095

73. Haugesund Arbeiderparti – Høy arbeidsledighet, særlig i Rogaland, krever ekstraordinære tiltak

Forslag:

Det må etableres ytterligere tiltak for ungdom, permitteringsregelverket må utvides og regelverket må endres slik at det er anledning til å kombinere dagpenger med påbegynt utdanning.

Begrunnelse:

Arbeidsledigheten i Haugesund er i januar 2016 6,3 %. Andel ledige unge i alderen 16-29 år er høyere.

Det er viktig med tiltak som bidrar til at unge får innpass i arbeidslivet, evt. øker sin kompetanse/styrker sin kompetanse slik at innpass i arbeidslivet blir bedre og slik at deltakelsen i arbeidslivet varer over tid. Flere ungdom mangler grunnleggende ferdigheter og manglende kompetanse fra ungdomstrinnet. Dette er noe av årsaken til frafall i videregående opplæring. Det er viktig å ha fleksible løsninger, individuelle løsninger, gjerne i i kombinasjon med praksis for å tette slike hull, slik at neste steg (videregående opplæring) kan planlegges. Haugesund arbeiderparti vil styrke tiltaksplasser tilrettelagt for ungdom.

For å beholde kompetansen ved en rekke av regionens bedrifter er det viktig å endre permitteringsregelverket til 52 uker.

I dagens situasjon fremkommer det flere eksempler på at dersom du mottar dagpenger etter en oppsigelse så blir du fratatt dette dersom du samtidig holder på med en etter- eller videreutdanning. Her må regelverket endres slik at man ikke straffes fordi man ønsker å øke egen kompetanse.

74. Haugesund Arbeiderparti – Samferdsel – Øst-vest hovedvegforbindelse

Haugesund AP er svært positiv til at vegvesenet i sin Utredning om forbindelser mellom Østlandet og Vestlandet anbefaler to hovedvegforbindelser E134 - og RV 52 - som hovedsatsing for øst-vest forbindelsen.

2132 Rv 52 går så langt nord at Sogn og Fjordane er godt tjent med traséen. Bergen og Hordaland
2133 har bra utgangspunkt for begge traséene. For Haugalandet, er satsingen på E134
2134 avgjørende for regionen.

2135
2136 De to overgangene betjener forskjellige områder, med tilstrekkelig trafikkgrunnlag til å
2137 forsvarer hver for seg. Sammen utgjør de fremtidsrettet pålitelig forbindelse mellom
2138 Østlandet og hele Vestlandet.

2139
2140 Haugesund AP registrerer med tilfredshet at fylkesordføreren i Hordaland støtter
2141 anbefalingen Haugesund Arbeiderparti deler hennes oppfatning og oppfordrer Arbeiderpartiet
2142 i Rogaland og sentralt til å støtte vegvesenets anbefaling.

2143

2144 **75. Haugesund Arbeiderparti – Menneskerettigheter i Etiopia**

2145

2146 **Forslag**

2147

2148 Menneskerettighetene i Etiopia må ivaretas. Norge må gjøre en innsats for dette sammen
2149 med EU og andre allierte.

2150

2151 **Begrunnelse**

2152

2153 Oromo og andre folkegrupper undertrykkes. Oromo startet demonstrasjoner i november
2154 2015. Protestene i Oromia fortsetter til tross for fryktelige represalier fra makthaverne. I
2155 **#OromoProtests** er 200 demonstranter myrdet av makthaverne, ca. 3.000 er torturert eller
2156 skadet, 40.000 er arrestert, ca. 800 er forsvunnet. Oromo fratas eiendom, land og andre
2157 ressurser. Tvangsflytting. Europa parlamentet har i januar i år vedtatt en resolusjon i 15
2158 punkter om situasjonen i Etiopia. Denne resolusjonen må Norge støtte.

2159

2160 **76. Haugesund Arbeiderparti – TTPI/TISA**

2161

2162 Det pågår for tiden hemmelige forhandlinger om en frihandelsavtale for tjenester – TISA –
2163 hvor Norge deltar, og en frihandelsavtale mellom EU og USA – TTIP – hvor Norge ikke er
2164 part. Dersom forhandlingene fører fram, vil begge avtalene kunne ha stor betydning for norsk
2165 industri- og næringsliv. TTIP vil, selv om vi ikke er part i en eventuell avtale, få stor betydning
2166 for vår handel, særlig i forhold til USA. Norge vil måtte vurdere å inngå en tilsvarende avtale
2167 med USA for å ikke bli konkurransemessig skadelidende. Haugesund AP krever full åpenhet
2168 i forhandlingene, noe som til nå har vært en mangelvare.

2169

2170 Haugesund AP krever derfor følgende:

2171

2172 Avtalene TTIP/TISA må ikke inneholde noen liberaliseringer som svekker Faglige rettigheter,
2173 miljøstandarder eller forbrukerrettigheter.

2174

2175 Avtalene må ikke inneholde noen klausuler som binder opp framtidige regjeringer, og
2176 avtalene må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne tvistesystemer der de
2177 kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratisk vedtatte lover. Når
2178 avtalene er ferdigforhandlet krever Haugesund AP at myndighetene, før de tar stilling,

gjennomfører en grundig konsekvensutredning som tar opp våre krav og betydningen av avtalene for norsk næringsliv.

Formålet med TISA er å beskytte multinasjonale selskaper mot demokrati og nye reguleringer. Det eksisterer allerede en internasjonal handelsavtale for tjenestesektoren, kalt GATS (General Agreement on Trade in Services). TISA vil gå lenger i å legge til rette for investorer, gjennom deregulering, privatisering og konkurranseutsetting enn WTO-avtalen. Norges offisielle politikk er at forhandlinger om handelspolitikk skal foregå innenfor WTO. TISA er satt i gang fordi utviklingslandene ikke vil ha mer liberalisering i WTO, så en gruppe på 50 rike land går utenom avtalen og forhandler en egen avtale på bakrommet. Etterpå vil de tvinge resten til å bli med på avtalen. Dette undergraver demokratiske forhandlinger i WTO-systemet!

Med TISA vil multinasjonale selskaper ikke bare kunne kreve samme regler som nasjonale selskaper, men også kunne angripe enhver regulering som gjelder tjenesten de selger. Det kan gjelde vannkvalitet, regler for drift av skoler eller krav om lærlingeordninger. Og farligst av alt: fjerne enda flere regler for finansindustrien. En ny finanskrisa blir resultatet. TISA kan inneholde en såkalt «skralleklausul» (eller «stillstandsklausul»), en regel som sier at man ikke kan lage «nye hindre for tjenester». Det betyr i praksis at det vil være umulig å gjøre en privatisert tjeneste offentlig igjen. Et eksempel er at dagens blåblå regjering vil konkurranseutsette attføringsbedrifter, noe som er sterkt omdiskutert. Verken de eller en annen framtidig regjering kan omgjøre dette vedtaket under TISA, hvis det viser seg å gjøre tilbudet dårligere slik kritikerne hevder.

Offentlige tjenester er i teorien unntatt fra TISA-avtalen, men definisjonen av offentlige tjenester er så smal at de fleste offentlige tjenester er omfattet av avtalen. Kun tjenester der det ikke finnes private tilbydere, altså der det er offentlig monopol, regnes som offentlige tjenester. I Norge er fengsel, politi og brannvesen under offentlig monopol. Men viktige offentlige tjenester som sykehjem, barnehager og skoler blir fullt konkurranseutsatt under TISA-avtalen.

Det politisk vedtatte grunnlaget for Norges deltakelse i TISA-forhandlingene er tre setninger på side 32 i statsbudsjettet 2014. Det gikk igjennom uten debatt, da de 390 andre sidene i budsjettet fikk langt mer oppmerksomhet. TISA har ikke blitt diskutert på Stortinget, selv om TISA vil legge sterke føringer på framtidig politikk. Få politikere har hørt om TISA, og enda færre vet noe om innholdet. Likevel forhandler handelsbyråkrater på Norges vegne om privatisering, konkurranseutsetting og utviklingspolitikk.

TISA-avtalen, som er diskutert og avtalt i Hemmelighet, er motarbeidet av en sterk koalisjon av samfunnsorganisasjoner på grunn av den negative effekten det vil ha ved å skape en universell tilgang på offentlige tjenester. Multinasjonale selskaper er en pådriver for deregulering og privatisering som skal prioriteres i avtalen, som vil plassere bedriftens overskudd i forkant av allmenn interesse ved å begrense regjeringens evne til å regulere offentlige tjenester.

Forslag til vedtak:

Haugesund AP ser med stor skepsis på TISA avtalen. Haugesund-AP vil jobbe for å få vedtak om å gjøre Haugesund til en «TTIP/TISA-fri sone». Med å erklære Haugesund som en «TTIP/TISA-fri sone» ønsker man å bevisstgjøre de folkevalgte og mobilisere folk rundt denne saken, som er av stor viktighet for kommuner og fylkeskommuner: bevare arbeidsplasser, beskytte offentlige tjenester, miljøvern, samt hindre amerikanske selskapers

2231 *inntog på de lokale offentlige markedene. Haugesund AP vil også jobbe med å oppfordre*
2232 *andre lokal- og fylkeslag til å fatte lignende vedtak.*
2233

2234 **77. Haugesund Arbeiderparti - Kultur**

2235
2236 Arbeiderpartiet skal gi kulturfeltet sin rettmessige plass og andel av statsbudsjettet hvorav
2237 1% skal brukes til kulturformål. Særlig med vekt på barn og ungdom. Ordninger som den
2238 kulturelle spaserstokken og kulturelle skolesekk må forsterkes og utvides. Den kulturelle
2239 skolesekken skal også gi tilbud til studenter på videregående nivå. Det må legges til rette for
2240 at barn og ungdom får gratis inngang på alle offentlige museer.
2241

2242 **78. Haugesund Arbeiderparti – Likestilling**

2243
2244 Haugesund kommune skal jobbe for å bli Norges mest likestilte kommune. Det skal
2245 utarbeides likestillingsmål i alle etater/avdelinger og styrer som kommunen driver. Det
2246 etableres en årlig likestillingspris som kan hedre en aktør som har jobbet godt og fått til et
2247 likestilt arbeidsmiljø. Haugesund skal innen 2017 være et forbilde for andre kommuner som
2248 ønsker å jobbe med problemstillingen. Haugesund Arbeiderparti tar initiativ til et tverrfaglig
2249 team av mennesker ansatt i Haugesund kommune og privat sektor som vil jobbe med å
2250 fremme et likestilt arbeidsliv i kommunen.
2251

2252 **79. LO Rogaland – Folk på flukt**

2253
2254 Verden står ovenfor den største flyktningkrisen siden andre verdenskrig. Mer enn 60
2255 millioner mennesker er på flukt. Tusener av dem dør under flukten. Europa har ikke et
2256 mottakssystem som kan håndtere flyktningestrømmen. Systemet er ved å kollapse.
2257
2258 Av de 60 millionene som er på flukt var det 31.145 personer som søkte om asyl i Norge.
2259 Europa, verdenssamfunnet og Norge må ta ansvar. Fremtidige generasjoner vil måle oss på
2260 om vi tar i mot de som er på flukt med raushet og respekt, og om vi gjør det uten at det går
2261 på bekostning av de som trenger vår hjelp, støtte og solidaritet internasjonalt. Det er vår
2262 plikt å behandle mennesker på flukt på en verdig måte. Sikring av retten til å søke asyl og
2263 kampen for et inkluderende samfunn blir stadig viktigere.
2264
2265 Vi må bidra til både det umiddelbare og det bakenforliggende – og vi må se på hvordan de
2266 henger sammen. Krisene vi har i dag kom ikke av seg selv. Vi må ha en kritisk gjennomgang
2267 av Norges og verdenssamfunnets utenrikspolitikk i årene som ledet opp til dagens
2268 flyktningkrise. Det er grunn til å tro at vi selv har vært med på å skape denne krisa.
2269 Den beste måten å sikre framtidig bærekraftig utvikling er det samme som kan hjelpe de
2270 som i dag lider - å gi mennesker muligheten til å påvirke sin egen framtid gjennom egen
2271 deltakelse. I tillegg må vi lære av fortidens feil slik at vi ikke er dømt til å gjenta dem gang
2272 etter gang.
2273

- 2274 LOs fylkeskonferanse i Rogaland krever at
2275
2276 - Norge må sørge for at nødhjelp kombineres med en mer langsiktig og stabiliserende
2277 innsats.
2278
2279 - Norge må kreve at kvinners stemme blir hørt i fredsprosessen og at humanitær hjelp
2280 tar høyde for kvinners behov.

2281
2282 - Norge må støtte sivilsamfunnsorganisasjoner i konfliktområdene som
2283 arbeider for demokrati, retten og muligheten til å organisere seg og til å legge egne,
2284 lokale og nasjonale prioriteringer.
2285
2286 - Norge skal arbeide for - og delta i en felles europeisk løsning om fordeling av
2287 flyktninger mellom landene. Norge skal bidra til økt finansiering av humanitære
2288 tiltak, gjennomføring av asylprosedyrer, oppbygging av mottaksstruktur og støtte til
2289 sivilsamfunn i Sør- og Øst-Europa
2290
2291 - Norge må ivareta de enslige mindreårige asylsøkernes rettigheter, jfr. FNs
2292 barnekonvensjon!

2293 **80. LO Rogaland – Rogaland i krise – vi krever handling nå!**

2294
2295 **LOs fylkeskonferanse i Rogaland er bekymret for at regjeringens tiltak for å**
2296 **avhjelpe den sterkt økende ledigheten i Rogaland i beste fall er feil, eller i verste**
2297 **fall er en gedigen bløff.**
2298

2299 Regjeringen har ved finansminister Siv Jensen og statsminister Erna Solberg ved flere
2300 anledninger sagt at det settes av 4 milliarder blanke kroner til målrettede tiltak for Sør-
2301 Vestlandet. Men så viser det seg at dette ikke er penger som er spesielt øremerket for
2302 Rogaland og Sør-Vestlandet, som Stavanger Aftenblad så grundig har avdekket den siste
2303 tiden.
2304

2305 Vi ser også at arbeidsledigheten brer om seg innen stadig flere bransjer som olje og gass,
2306 bygg og anlegg, hoteller og handel og service. LOs fylkeskonferanse i Rogaland er
2307 bekymret for denne utviklingen, og vi er videre bekymret for spredningsfaren til resten
2308 av arbeidslivet i Norge. Vi mener at regjeringens manglende nærings- og
2309 arbeidslivspolitikker tar oss i helt feil retning. Vi krever at regjeringen tar innover seg de
2310 felles krav og råd som LO og NHO har gitt regjeringen i denne sammenheng. Dette
2311 gjelder både umiddelbare tiltak for å skape økt aktivitet i utsatte bransjer, og at
2312 regjeringen fører en politikk som viderefører partsamarbeidet i norsk arbeidsliv.
2313

2314 LOs fylkeskonferanse i Rogaland har følgende krav til regjeringen:

- 2315
2316 • Utvidelse av permitteringstiden til 52 uker

- 2317 • Utdanning og kompetanseheving kan tas med dagpenger for å oppnå dokumentert
- 2318 kompetanse
- 2319 • Ekstra støtte til bedrifter som har lærlinger slik at de ikke får læretiden avbrutt.
- 2320 • Igangsetting av arbeid med vedlikeholdsetterslep på skoler og offentlige bygg.
- 2321 • Igangsetting av arbeid med vedlikeholdsetterslep på veinettet.
- 2322 • Fornying av ferjeflåten langs kysten med overgang til miljøvennlige alternativ.
- 2323 • Plugging av tomme oljebrønner.
- 2324 • Flere tiltaksplasser i regi av NAV.

2325

2326 **81. LO Rogaland – Vekk med bemanningsbyråene**

2327

2328 **Vekk med bemanningsbyråene**

2329

2330 Torsdag 17. mars skal Stortinget stemme over et lovforslag om å oppheve AMLs § 14-12,

2331 andre ledd. Senterpartiet har fremmet forslaget for å hindre at arbeid av fast karakter

2332 utføres av bemanningsbyråer.

2333

2334 Fra Senterpartiets begrunnelse:

2335 "Arbeidsmiljøloven § 14-9 første ledd bokstav a til e gir arbeidsgiver adgang til

2336 midlertidig ansettelse for å utføre arbeid av midlertidig karakter mv. Dersom dette

2337 midlertidige arbeidet skal utføres av bemanningsbyråer gjelder arbeidsmiljøloven § 14-

2338 12 første ledd. Når arbeidsgiver skal utføre arbeid av fast karakter med bemanningsbyrå

2339 gjelder § 14-12 andre ledd. Senterpartiet mener slikt ordinært arbeid ikke skal utføres

2340 av bemanningsbyråer men av fast ansatte i virksomheten, eller ved innleie fra

2341 virksomhet som ikke har til formål å drive utleie (§ 14-13)."

2342

2343 LOs fylkeskonferanse i Rogaland støtter helhjertet opp om Senterpartiets lovforslag. Vi

2344 forventer at de får støtte fra Arbeiderpartiet og SV. Vi håper også at de andre partiene

2345 innser fornuften i forslaget og sørger for at lovendringen blir en realitet.

2346 Vårt mål er å bli kvitt bemanningsbyråene slik at arbeidsformidling igjen blir en offentlig

2347 oppgave. Dette forslaget hjelper oss et stykke på vei mot dette målet.

2348

2349 **82. LO Rogaland – Stopp TISA og TTIP**

2350

2351 EU og USA forhandler for tiden om Transatlantic Trade and Investment Partnership

2352 (TTIP). Dette vil bli verdens største frihandels- og investeringsavtale. Norge er ikke med

2353 i TTIP-forhandlingene, men er en aktiv pådriver i prosessen.

2354

2355 Norge deltar derimot i forhandlingene om Trade in Services Agreement (TISA), der 50

2356 av verdens rikeste land fremforhandler en internasjonal frihandelsavtale for

2357 tjenesteyting.

2358

2359 Felles for TTIP og TISA er at innholdet i forhandlingene i stor grad hemmeligholdes.

2360 Dette er et stort demokratisk problem, da deltakerne representerer velstående land og
2361 store internasjonale konserner med klare egeninteresser.

2362
2363 Informasjon lekket fra forhandlingene tyder på at begge avtalene vil føre til økt og
2364 irreversibel privatisering av offentlige tjenester, i tillegg til svekkelse av
2365 arbeidstakerrettigheter og -vilkår, samt forbrukerrettigheter og miljø. Det er en trussel
2366 mot fagbevegelsen, miljøet og ikke minst fellesskapets velferdsrettigheter.

2367
2368 TTIP-avtalen mellom USA og EU blir i liten grad fremforhandlet av folkevalgte, men
2369 derimot av internasjonale konserner. Avtalen legger opp til at multinasjonale selskaper
2370 kan saksøke stater som prøver å innføre lover og regelverk som regulerer industri og
2371 kapital. Det aktuelle punktet i avtalen heter «investor/stat-tvisteløsningen», og gir store
2372 multinasjonale selskaper retten til å saksøke stater som innfører politikk og regelverk
2373 som «skader selskapets fremtidige profitt». En slik ordning vil kunne gå på bekostning
2374 av arbeidstakerrettigheter, miljøhensyn og forbrukerbeskyttelse. EU og USA har mer
2375 enn antydnet at TTIP-avtalen skal omfatte markedsadgang for varer, tjenester og
2376 offentlige anskaffelser, og markedsadgang og beskyttelse for investeringer.
2377 Europakommisjonens egen rapport om avtalen konkluderte med at avtalen bare vil øke
2378 den årlige vekstraten i EU med 0,01 %.

2379
2380 TISA-forhandlingene tar sikte på å presse frem handel med tjenester gjennom
2381 konkurranseutsetting og privatisering av offentlige tjenester. Det er en avtale som vil
2382 deregulere og liberalisere regelverk rundt konkurranseutsetting, privatisering og
2383 personvern.

2384
2385 Gjennom World Trade Organization (WTO) er Norge allerede med i General Agreement
2386 on Trade in Services (GATS) – en eksisterende frihandelsavtale for tjenesteyting.
2387 Forskjellen er at TISA-avtalen vil åpne opp for enda større privatisering av offentlige
2388 tjenester som attpåtil er irreversibelt. Dette vil blant annet være til hinder dersom det
2389 offentlige skulle ønske å ta tilbake tjenester som allerede er privatisert.

2390
2391 LOs fylkeskonferanse i Rogaland krever derfor at Norge trekker seg helt ut av TISA-
2392 forhandlingene.

2393
2394 Videre krever LOs fylkeskonferanse i Rogaland mer åpenhet om TTIP-forhandlingene.
2395 Regjeringen og EFTA-sekretariatet må aktivt arbeide inn mot EU-kommisjonen og EU-
2396 parlamentet for å offentliggjøre TTIP-avtalen og for mer åpenhet.

2398 **83. LO Rogaland – Nasjonalt senter for tunnelsikkerhet til Rogaland**

2399
2400 LOs fylkeskonferanse i Rogaland ber regjeringen etablere et nasjonalt kompetanse- og
2401 treningssenter for tunnelsikkerhet i Rogaland.

2402
2403 Rogaland har og vil få mange, lange, bratte, dype og komplekse undersjøiske
2404 veitunneler. Når Ryfast og Rogfast er ferdigstilt vil det være over 120 km undersjøiske
2405 tunnelløp. Rogfast vil være verdens lengste og dypeste undersjøiske tunnel.
2406 Ulykker og brann i tunneler med høy stigningsgrad er en særdeles utfordrende situasjon

2407 å håndtere for redningsetatene. Transportøkonomisk institutt har gjennomført en
2408 omfattende kartlegging av tunnelbranner og tilløp til branner i tunneler i Norge. Tallene
2409 viser at undersjøiske tunneler er betydelig overrepresentert når det gjelder brann og
2410 tilløp til brann. 44% av hendelsene var i undersjøiske tunneler - som i Norge utgjør 4%
2411 av den totale tunnelmengden. Rogfast og Ryfast, som i verdensmålestokk er unike i
2412 lengde og kompleksitet, vil gi brannvesen og andre redningsetater store utfordringer i
2413 forhold til kompetanseoppbygging og spesialisert utstyr.

2414
2415 I tillegg til Rogaland brann og redning, som er et interkommunalt brannvesen for 10
2416 kommuner, finnes det også andre sterke kompetansemiljøer i regionen på beredskap og
2417 sikkerhet; Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland, SEROS ved Universitetet i Stavanger
2418 og Mastergradstudier innen brannsikkerhet ved Høgskolen Stord Haugesund. Samspillet
2419 fremkaller ikke bare en unik norsk kompetanse men også i Europeisk målestokk.
2420 Ved bygging av Rogfast skal det bygges en 700 meter lang tunnel for å ta ut steinmasser.
2421 Denne tunnelen skal stenges når Rogfast tas i bruk.

2422
2423 LOs fylkeskonferanse i Rogaland mener denne tunnelen i etterkant må utvikles til en
2424 øvingstunnel med de momenter og stigning som brukes innen de nye undersjøiske
2425 tunnelene. Tunnelen bør således av staten utrustes og stilles til disposisjon for brann,
2426 redning, forskning, utdanning og utvikling.

2427 Norge trenger å bygge kompetanse på tunnelsikkerhet, og et eget nasjonalt senter for
2428 tunnelsikkerhet må etableres. Formålet med dette senteret må være å styrke
2429 kompetansen blant alle nødetatene om hvordan håndtere ulykker i lange og bratte
2430 tunneler. Senteret må også tilby treningsfasiliteter slik at praktisk og realistisk trening
2431 av mannskapene kan gjennomføres.

2432
2433 LOs fylkeskonferanse i Rogaland mener at Rogaland er det mest naturlige sted å etablere
2434 et nasjonalt senter for tunnelsikkerhet. Nedbemanningen i oljerelatert virksomhet,
2435 herunder sikkerhet, gjør at Rogaland for tiden har mye ledig kompetanse på dette
2436 området. Det vil være særdeles uklokt av regjeringen å ikke benytte seg av denne unike
2437 kompetansen ved ikke å legge et nasjonalt senter for tunnelsikkerhet til Rogaland.

2438
2439 Senteret må etableres som en del av Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland / SASIRO
2440 nå, og senere utvides med tunnel i forbindelse med RYFAST-prosjektet.
2441 Senteret må tilby opplæring til mannskaper innen brann - redning og øvrige nødetater,
2442 yrkessjåfører og entreprenører ansatte, fra hele Norge.

